

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๒ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ ทบทวนเอกสารใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ/ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมและ/หรือส่งเสริมจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผลนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ปกรอง	
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	ก
สารบัญ	ข
ตอนที่ ๑ วิชาสังคมศึกษา	๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา	๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของศาสนา	๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ	๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ ตอนตรัสรู้	๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ ตอนประกาศธรรม	๖
ใบงานที่ ๕ เรื่อง พุทธสาวก	๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ชาดก	๘
ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๑๐
ใบงานที่ ๘ เรื่อง พระรัตนตรัย	๑๑
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙	๑๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส	๑๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ไตรสิกขา	๑๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การไม่ทำความชั่ว	๑๖
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การทำความดี	๑๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การทำจิตใจให้บริสุทธิ์	๒๐
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเจริญปัญญา	๒๒
ใบงานที่ ๖ เรื่อง สติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา	๒๔
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาจิตกำหนดความรู้สึก	๒๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐	๒๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ	๒๙
ใบงานที่ ๑ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต	๓๐
ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์	๓๒
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ชื่นชมคนดีมีคุณธรรม	๓๔
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ศาสนสถาน	๓๖
ใบงานที่ ๕ เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ	๓๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ	๓๘
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของศาสนพิธี	๔๐

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประเมินการปฏิบัติการกล่าวคำอาราธนาศีล	๔๑
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑	๔๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย	๔๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ศาสดาของศาสนาในประเทศไทย	๔๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักคำสอนของศาสนาในประเทศไทย	๔๕
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ศาสนพิธีของศาสนาในประเทศไทย	๔๗
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	๔๙
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒	๕๐
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (กลางภาค)	๕๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศจริยกายภาพจังหวัด	๕๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนที่กับจังหวัด	๕๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง รูปถ่ายกับลักษณะทางกายภาพของจังหวัด	๕๕
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัด	๕๖
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพในจังหวัด	๕๘
ใบงานที่ ๕ เรื่อง วิถีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ	๖๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของจังหวัดตนเอง	๖๒
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ภูมิสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต	๖๓
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ลักษณะทางกายและสถานที่สำคัญในจังหวัด	๖๖
ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลักษณะสำคัญของภูมิประเทศ	๖๗
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง จังหวัดที่สนใจกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	๖๘
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง แผนที่กายภาพจังหวัด	๖๙
ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญของจังหวัด	๗๑
ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิลักษณะของจังหวัด	๗๒
ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง รูปถ่ายทางอากาศ	๗๔
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ภาพจากดาวเทียม	๗๕
ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ประโยชน์ของการใช้แผนที่และรูปถ่าย	๗๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓	๗๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชีววัตรการเปลี่ยนแปลง	๗๙
ใบงานที่ ๑ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในจังหวัด (๑)	๘๐
ใบงานที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในจังหวัด (๒)	๘๑
ใบงานที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	๘๒
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมจากอดีตถึงปัจจุบัน	๘๓
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจากมนุษย์	๘๔
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากร	๘๖

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การย้ายถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อม	๘๗
ใบงานที่ ๘ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากร	๘๙
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อม	๙๐
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	๙๒
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔	๙๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง หวงแหวนสิ่งแวดล้อม	๙๕
ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำขวัญรณรงค์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	๙๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การดูแลรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	๙๗
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕	๙๙
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ปลายภาค)	๑๐๐

ตอนที่ ๒ วิชาประวัติศาสตร์	๑๐๑
-----------------------------------	------------

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย	๑๐๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	๑๐๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	๑๐๕
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	๑๐๗
ใบงานที่ ๓ เรื่อง เที้ยวเมืองพระร่วง	๑๑๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การรับสืบทอดภูมิปัญญาจากเขมร	๑๑๓
ใบงานที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย	๑๑๕
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	๑๑๘
ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย	๑๒๑
ใบงานที่ ๘ เรื่อง เมื่อสุโขทัยดับแสง	๑๒๔
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	๑๒๕
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (กลางภาค)	๑๒๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย	๑๒๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง	๑๒๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑๓๑
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ใครจะใคร่ค้าช้างค้า	๑๓๔
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธา	๑๓๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง	๑๓๙
ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา	๑๔๒
ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธบารมีแผ่ไพศาล	๑๔๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	๑๔๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	๑๕๐

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	๑๕๒
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เครื่องสังคโลก	๑๕๓
ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท้องเที่ยวกรุงสุโขทัย	๑๕๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	๑๕๘
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ปลายภาค)	๑๕๙

ตอนที่ ๑
วิชาสังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

มุงมันและศรัทธา

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของศาสนา
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อชุมชน
ของตนเอง

๑. ความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือมีความสำคัญต่อชุมชนของนักเรียนอย่างไร

๒. นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาอย่างไร

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประวัติศาสดา
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

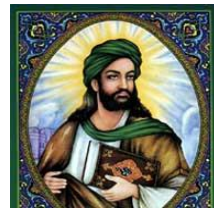
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกศาสนาที่ตนนับถือและใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน
 และเขียนอธิบายประวัติศาสดาที่ตนเองนับถือพอสังเขป

<https://www.freepik.com/>

<https://www.freepik.com/>

<https://omeletsuthathip.wordpress.com/>

ประวัติศาสดาของศาสนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ ตอนตรัสรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติ ตอนตรัสรู้
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนตรัสรู้

<https://www.freepik.com/>

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ ตอนประกาศธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติ ตอนประกาศธรรม
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุป เรื่อง พุทธประวัติ ตอนประกาศธรรม มาพอสังเขปลงใน
 กรอบภาพ

ตอนประกาศธรรม

แสดงธรรมครั้งแรกโปรด.....

ธรรมที่แสดง.....

พระภิกษุรูปแรกคือ.....

พระอัครสาวกเบื้องขวา.....

พระอัครสาวกเบื้องซ้าย.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง พุทธสาวก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธสาวก
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. ทำไมอรุณเวลกัสสปะ
จึงให้พระพุทเจ้าเข้าพัก
แรมในโรงไฟ

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ทำไมพระพุทเจ้าจึง
ไม่ทรงได้รับอันตราย
จากการเข้าไปพักแรม
ในโรงไฟ

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ทำไมอุรุเวลกัสสปะ

จึงยอมบวชใน

พระพุทธศาสนา

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ลักษณะนิสัยของ

ชฎิลอุรุเวลกัสสปะก่อน

บวชในพระพุทธศาสนา

ด้านใดที่นักเรียนไม่ควร

ปฏิบัติตาม เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป คุณธรรมที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง คือ

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ชาดก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาดก
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากชาดก เรื่อง ลิงเกเรกับนกขมิ้น และเรื่อง สัตว์สี่สหาย พร้อมทั้งเสนอแนวทางการนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อคิดที่ได้ เรื่อง ลิงเกเรกับนกขมิ้น	การนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติ
ข้อคิดที่ได้ เรื่อง สัตว์สี่สหาย	การนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติ

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
--

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของ

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม

	ตอบ.....
--	-------------------------------------

๒. คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของ

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีคืออะไร

	ตอบ.....
--	-------------------------------------

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง พระรัตนตรัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พระรัตนตรัย
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพและเขียนความหมายของพระรัตนตรัย

พระพุทธ หมายถึง _____

พระธรรม หมายถึง _____

พระสงฆ์ หมายถึง _____

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง มุ่งมั่นและศรัทธา

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. จำแนกความสำคัญของพระพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ	☆☆☆☆☆
๒. จำแนกประวัติศาสตร์ของตนเองที่นับถือ	☆☆☆☆☆
๓. เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติ ตอนตรัสรู้และประกาศธรรมได้	☆☆☆☆☆
๔. จำแนกข้อคิดที่เป็นประโยชน์นำมาปฏิบัติในการใช้ชีวิตประจำวันได้	☆☆☆☆☆
๕. จำแนกและนำคุณธรรมแบบอย่างไปปฏิบัติต่อตนเอง	☆☆☆☆☆
๖. จำแนกหลักความเชื่อในพระพุทธศาสนาได้	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐

พาจิตแจ่มใส

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ไตรสิกขา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ไตรสิกขา
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม

๑

บัวหอมได้รับเงินทอน
 จากแม่ค้าเกิน
 บัวหอมจึงคืนเงินทอน
 ให้กับแม่ค้า

บูมบูมมักจะหยิบดินสอของ
 เพื่อนไปใช้ โดยที่เพื่อนไม่รู้
 และไม่คืนดินสอให้เพื่อน

๑) บุคคลใดปฏิบัติตามหลักอริสสิกขา

.....

๒) การปฏิบัติดังกล่าวส่งผลอย่างไร

.....

๒

ก่อนนอนปลายฝนจะ
 สวดมนต์ นั่งสมาธิทุกวัน

ในเวลาว่างเป็นหนึ่งมักจะนำ
 โทรศัพท์มาเล่นเกมเพื่อ
 พัฒนาความสามารถอยู่เสมอ

๑. บุคคลใดปฏิบัติตามหลักอริจิตตสิกขา

.....

๒. การปฏิบัติดังกล่าวส่งผลอย่างไร

.....

๓

โตได้อ่านหนังสือทั้งวัน
ทั้งคืน ก่อนสอบ ๑ วัน

โตโนตั้งใจฟังสิ่งที่ครูสอนใน
ห้องเรียนจนเกิดความเข้าใจ
ในเรื่องที่เรียน

๑. บุคคลใดปฏิบัติตนตามหลักจริยญาสิกขา

.....

๒. การปฏิบัติดังกล่าวส่งผลอย่างไร

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การไม่ทำความชั่ว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การไม่ทำความชั่ว
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์และเลือกตอบโดยใส่ ✓ ลงใน ☐ พร้อมตอบ

สถานการณ์ที่ ๑

ธารามักพูดคุยกับให้เพื่อนในกลุ่ม
 แลกแยกกัน จนทำให้เพื่อนทะเลาะกัน

☐ กาย
☐ วาจา
☐ ใจ

ประพฤติชั่วทาง

➔

☐ ข้อที่ ๑
 ☐ ข้อที่ ๒
 ☐ ข้อที่ ๓
 ☐ ข้อที่ ๔
 ☐ ข้อที่ ๕

เบญจศีลที่ควรงดเว้น

➔

หากนักเรียนเป็นธรรมา นักเรียนจะนำหลักธรรมเบญจศีล

และทุจจริต ๓ ไปปฏิบัติตนอย่างไร

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ธัณวเป็นเด็กไม่ชอบสุนัขนั้ เมื่อเจอสุนัขนั้ธัณว
จะนำไม้ไปตีเสมอ

☐ กาย

☐ วาจา

☐ ใจ

ประพฤติชั่วทาง

➔

☐ ข้อที่ ๑

☐ ข้อที่ ๒

☐ ข้อที่ ๓

☐ ข้อที่ ๔

☐ ข้อที่ ๕

เบญจศีลที่ควรงดเว้น

➔

หากนักเรียนเป็นธัณว นักเรียนจะนำหลักธรรมเบญจศีล
และทุจริต ๓ ไปปฏิบัติตนอย่างไร

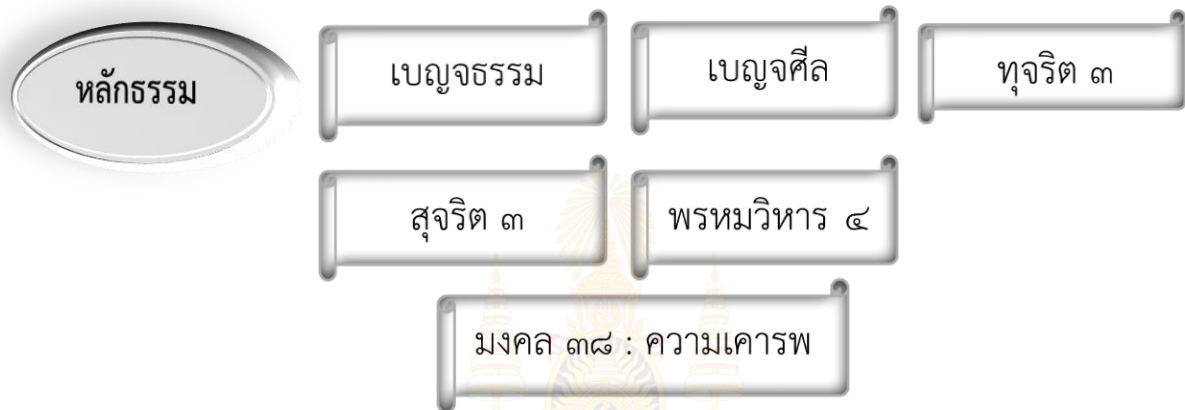
.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การทำความดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การทำความดี
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้และระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ แล้ววิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น (แต่ละข้อเลือกตอบได้มากกว่า ๑ หลักธรรม)

๑

ระหว่างเดินทางกลับบ้าน แทนคุณเห็นกระเป๋าเงินตกอยู่ข้างทาง จึงหยิบมาเพื่อเปิดดู และพบว่า มีเงินอยู่ในกระเป๋าจำนวน ๕,๐๐๐ บาท แทนคุณอยากได้เงินจำนวนนั้นเพื่อนำไปซื้อของเล่น แต่เมื่อคิดดูแล้วว่าเจ้าของเงินคงจะเดือดร้อนที่ทำเงินหาย ก็เกิดความสงสาร จึงได้นำเงินไปให้ตำรวจเพื่อคืนให้แก่เจ้าของต่อไป

๑) แทนคุณนำหลักธรรมใดมาใช้

.....

.....

.....

๒) การกระทำของแทนคุณก่อให้เกิดผลอย่างไร

.....

.....

.....

๒

หลังเลิกเรียนเทียนหอมเดินกลับบ้าน ระหว่างทางได้พบคุณยายตาบอด

กำลังจะข้ามถนน เทียนหอมจึงพาข้ามไป ก่อนจะข้ามเทียนหอมจะมองขวามองซ้าย เมื่อเห็นว่าไม่มีรถจึงข้าม คุณยายกล่าวขอใจเทียนหอมที่เป็นเด็กดีช่วยพาคุณยายข้ามถนน เมื่อต้องแยกเข้าบ้าน เทียนหอมยกมือไหว้คุณยายพร้อมกล่าวคำว่า “สวัสดีค่ะ”

๑) เทียนหอมนำหลักธรรมใดมาใช้

.....

.....

.....

๒) การกระทำของเทียนหอมก่อให้เกิดผลอย่างไร

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การทำจิตใจให้บริสุทธิ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พหิตแจ่มใส
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การทำจิตใจให้บริสุทธิ์
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ที่เคยปฏิบัติมาและตอบ
คำถาม

๑. การบริหารจิตที่เคยปฏิบัติมา คือ

.....

.....

.....

๒. เมื่อปฏิบัติแล้วรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

๓. เมื่อฝึกการบริหารจิตแล้วเกิดผลอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเจริญปัญญา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเจริญปัญญา
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเติมคำแผ่เมตตาให้ถูกต้องสมบูรณ์และตอบคำถาม

..... สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย
ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวราโหนตุ

อภัยปาชณา โหนตุ จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด

.....อย่าได้มีความ

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ จงมีความสุขกาย สุขใจ.....

๑. ขณะสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตา นักเรียนรู้สึกอย่างไร

.....

.....

๒. การสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตามีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง สติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พหิจิตแจ่มใส

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามพร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์

๑. สติสัมปชัญญะ คือ

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างสถานการณ์การมีสติสัมปชัญญะ

.....

.....

.....

๒. สมาธิ คือ

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างสถานการณ์การมีสมาธิ

.....

.....

.....

๓. ปัญญา คือ

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างสถานการณ์การมีปัญญา

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาจิตกำหนดความรู้สึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาจิตกำหนดความรู้สึก
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ว่าเป็นการรับรู้อายตนะส่วนใดในร่างกาย

๑. ทุกครั้งที่แก้วร้องเพลงมาร์ชของโรงเรียน แก้วจะเปล่งเสียงออกมาให้ดังเพื่อ
 แสดงความภาคภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง

.....

๒. กล้านั่งอยู่ที่สวนสาธารณะ เพราะกล้าขอบรรยากาศของอากาศบริสุทธิ์
 และดอกไม้ที่อยู่ในสวน กล้ารับรู้ความรู้สึกของอายตนะส่วนใดในร่างกาย

.....

๓. ในตอนเช้าของวันพระ กานต์มักจะได้นิมนต์ที่วัดเปิดธรรมะ
 กานต์รับรู้ความรู้สึกของอายตนะส่วนใดในร่างกาย

.....

๔. ปอยเป็นผู้ตัดสินการทำอาหาร ปอยจะต้องชิมอาหารเพื่อเลือกคนที่มีฝีมือดี เพื่อคัดเลือกคนเข้าไปเป็นเชฟที่ดีที่สุดในโรงแรม
- ปอยรับรู้ความรู้สึกของอายตนะส่วนใดในร่างกาย

.....

.....

๕. แป้งเป็นช่างทอผ้า ในการทอผ้าแป้งจะต้องใช้มือทอ ไม่ได้ใช้เครื่องจักร แป้งรับรู้ความรู้สึกของอายตนะส่วนใดในร่างกาย

.....

.....

๖. เปาเป็นกรรมการแข่งขันกีฬากีฬา เมื่อนักกีฬาเข้าเส้นชัย เปาจะต้องตัดสินคนที่เข้าเส้นชัยก่อนเป็นคนชนะ เปารับรู้ความรู้สึกของอายตนะส่วนใดในร่างกาย

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พาจิตแจ่มใส

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. วิเคราะห์การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา	☆☆☆☆☆
๒. วิเคราะห์หลักธรรมการไม่ทำความชั่วและการทำความดีได้	☆☆☆☆☆
๓. ฝึกสมาธิการบริหารจิตเจริญปัญญา ด้วยการยืน การเดิน การนั่งได้	☆☆☆☆☆
๔. ฝึกปฏิบัติการสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตาได้ถูกต้อง	☆☆☆☆☆
๕. วิเคราะห์สถานการณ์ของการมีสติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญาได้	☆☆☆☆☆
๖. ปฏิบัติสมาธิด้วยการฟัง การอ่าน การคิด และการเขียนได้	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑

ปฏิบัติมาเป็นนิจ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เหตุการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

สถานการณ์ที่ ๑

ในทุก ๆ เช้าที่นโมขั้บรถออกไปทำงานจะได้พบหญิงชราและลูกที่พิการ ขายพวงมาลัยทุกวัน นโมรู้สึกสงสารและอยากช่วยเหลือหญิงชราและลูกที่พิการ จึงช่วยซื้อพวงมาลัยทุกวัน

๑) จากสถานการณ์ที่ ๑ นโมนำหลักพุทธศาสนสุภาษิตใดมาใช้

.....

๒) นโมนำหลักพุทธศาสนสุภาษิตนี้มาปฏิบัติ จะส่งผลอย่างไร

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ชุมชนของน้ามนต์มีการรณรงค์การเก็บขยะในคลอง ทุกคนในชุมชนจึง
มารวมตัวกันที่คลองของชุมชน เพื่อช่วยกันเก็บขยะในคลอง

๑) จากสถานการณ์ที่ ๒ น้ามนต์นำหลักพุทธศาสนสุภาษิตใดมาใช้

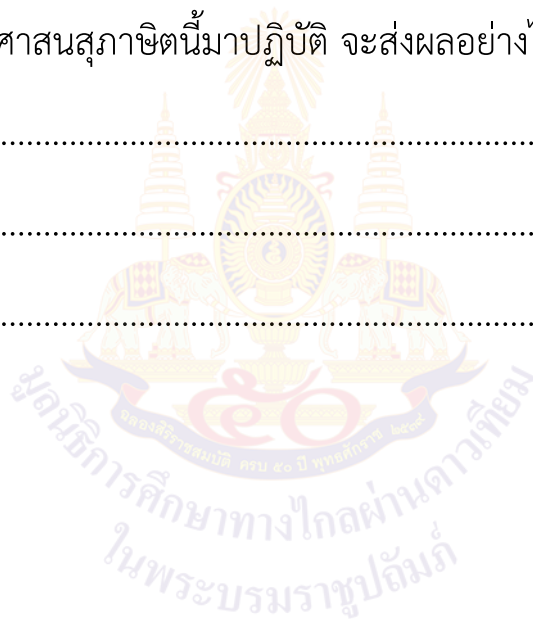
.....

๒) น้ามนต์นำหลักพุทธศาสนสุภาษิตนี้มาปฏิบัติ จะส่งผลอย่างไร

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่กำหนดให้ มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ดังกล่าว

เบญจธรรม

พรหมวิหาร ๔

สุจริต ๓

๑. น้ามนต์เห็นกล่องดินสอของเพื่อนสวยกว่าของตนเองจึงเกิดความอยากได้

๑) น้ามนต์ควรนำหลักธรรมใดไปประยุกต์ใช้

.....

๒) การนำหลักธรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไร

.....

.....

๒. น้าเหือนมีอาชีพเป็นตำรวจและมีหน้าที่จับคนผิดมาลงโทษ

๑) น้าเหือนควรนำหลักธรรมใดไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

.....

๒) การนำหลักธรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไร

.....

.....

๓. น้ำหนึ่งหยอกล้อกับเพื่อนขณะเดินข้ามถนน

๑) น้ำหนึ่งควรนำหลักธรรมใดไปประยุกต์ใช้

.....

๒) การนำหลักธรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ชื่นชมคนดีมีคุณธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ชื่นชมคนดีมีคุณธรรม
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจการทำความดีของสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชนที่
 นักเรียนชื่นชมและตอบคำถาม

ความดีที่ฉันทำ (มีการปฏิบัติตนอย่างไร)

.....

.....

.....

ชื่อ.....

คนดีในครอบครัวของฉัน (มีการปฏิบัติตนอย่างไร)

.....

.....

.....

ชื่อ.....

คนดีในชุมชนของฉัน (มีการปฏิบัติตนอย่างไร)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....

นักเรียนรู้สึกอย่างไรจากการปฏิบัติดังกล่าว

.....

.....

นักเรียนจะนำแบบอย่างที่ดีไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร

.....

.....

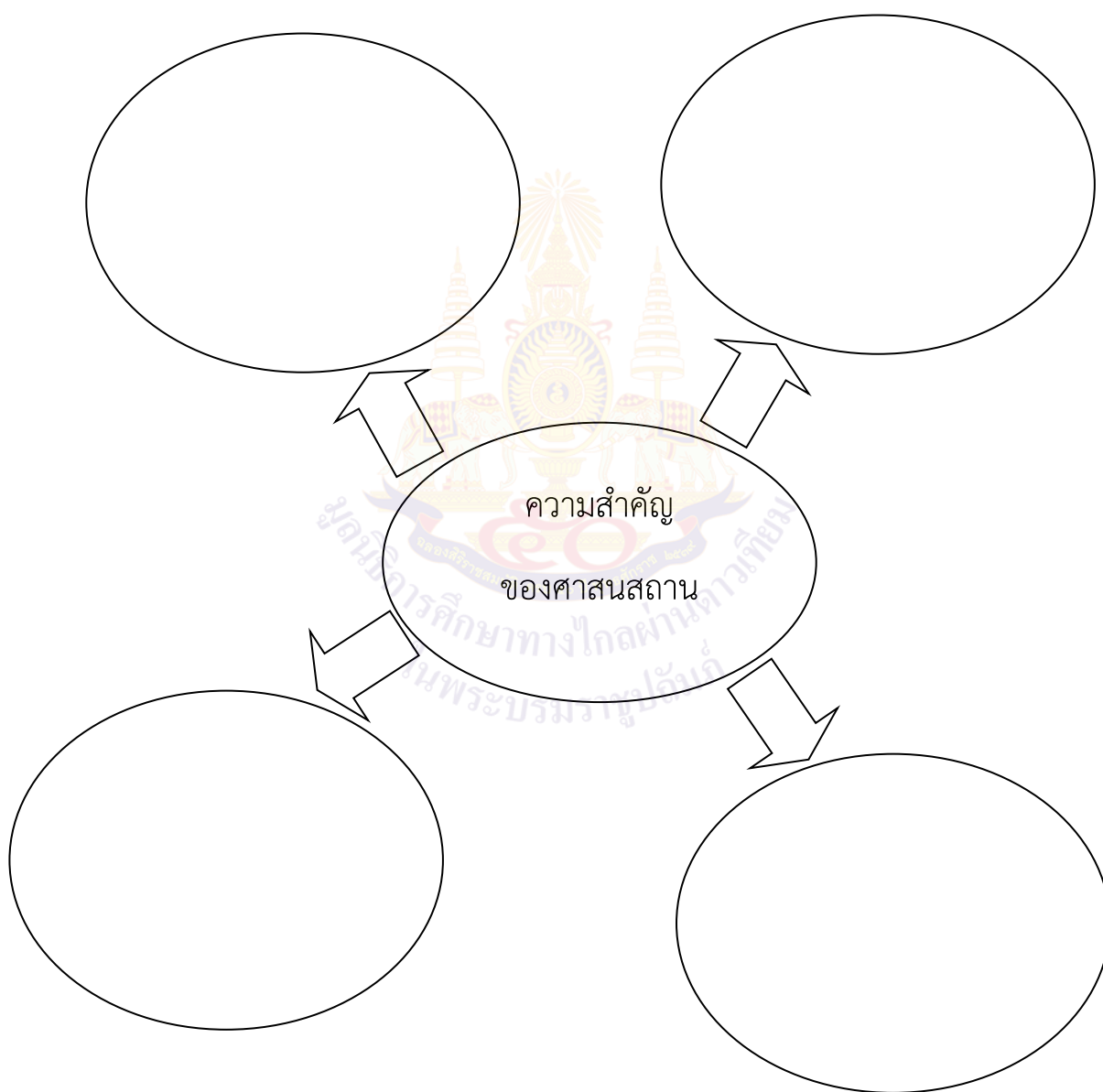
.....

.....

ชื่อ..... สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ศาสนสถาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนสถาน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความสำคัญของศาสนสถานที่มีต่อศาสนิกชนชาวพุทธ

ชื่อ.....สกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ของตนเองที่ได้ทำจิตอาสา
ให้กับวัดในชุมชน พร้อมทั้งเขียนบรรยายรายละเอียดของกิจกรรมที่ทำได้รูป

ชื่อ.....สกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมารยาทที่ดีของชาวพุทธ
และตอบคำถาม

สถานการณ์ที่ ๑

ชมพูนั่งฟังพระภิกษุเทศนาที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา

ชมพู่ควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

มะปรางเดินไปตลาดพบพระภิกษุระหว่างทาง

มะปรางควรปฏิบัติตนอย่างไร

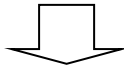
.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๓

มนตรีทำบุญขึ้นบ้านใหม่จึงต้องไปนิมนต์พระ

มนตรีควรปฏิบัติตนอย่างไร

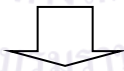
.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๔

ปฐมพรนั่งอยู่ในที่สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

ปฐมพรควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....

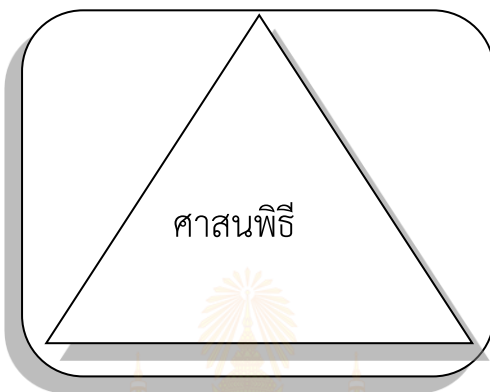
.....

.....

ชื่อ.....สกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของศาสนพิธี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ศาสนพิธี
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนความหมายและความสำคัญของศาสนพิธีลงในแผนผังความคิด

ความหมายของศาสนพิธี

.....

.....

ความสำคัญของศาสนพิธี

.....

.....

ชื่อ.....สกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประเมินการปฏิบัติกรกล่าวคำอาราธนาศีล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การอาราธนาในศาสนพิธี
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คน ฝึกปฏิบัติกล่าวคำอาราธนาศีล แล้วบันทึกผลการปฏิบัติลงในแบบบันทึก โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความเป็นจริง

กลุ่มที่ _____

แบบประเมินการปฏิบัติกรกล่าวคำอาราธนา.....			
รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
๑. ความถูกต้องของคำอาราธนา			
๒. การออกเสียงชัดเจน			
๓. ความตั้งใจในการปฏิบัติ			

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. วิเคราะห์หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ได้	☆☆☆☆☆
๒. วิเคราะห์การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อศาสนสถาน	☆☆☆☆☆
๓. วิเคราะห์สถานการณ์ในการมีมารยาทที่ดีของชาวพุทธตามที่กำหนดได้	☆☆☆☆☆
๔. ปฏิบัติตนตามหลักศาสนพิธีได้เหมาะสมและถูกต้อง	☆☆☆☆☆
๕. ปฏิบัติกล่าวการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม อาราธนาพระปริตรได้	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒

ศาสนาในประเทศไทย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ศาสดาของศาสนาในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสดาของศาสนาในประเทศไทย
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายประวัติศาสดาของศาสนาในประเทศไทยมาพอสังเขป

พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาของศาสนา.....

เจ้าชายสิทธัตถะประสูติเมื่อ.....

.....

นปัมฮัมมัดเป็นศาสดาของศาสนา.....

นปัมฮัมมัดเกิดเมื่อ.....

.....

พระเยซูเป็นศาสดาของศาสนา.....

พระเยซูเกิดเมื่อ.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักคำสอนของศาสนาในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักคำสอนของศาสนาในประเทศไทย
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนหลักคำสอนที่สำคัญของแต่ละศาสนาในประเทศไทย

หลักธรรมของพระพุทธศาสนา

.....

.....

.....

.....

หลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

.....

.....

.....

.....

หลักคำสอนของศาสนาคริสต์

.....

.....

.....

.....

หลักคำสอนของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ศาสนพิธีของศาสนาในประเทศไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนพิธีของศาสนาในประเทศไทย
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกศาสนพิธีที่กำหนดให้และเขียนใส่ลงในกรอบศาสนาให้ถูกต้อง

พิธีอุปสมบท	พิธีศีลล้างบาป	พิธีศีลกำลัง	พิธีถือศีลอด
พิธีศราทธ	พิธีศีลมหาสนิท	พิธีบรรพชา	พิธีละหมาด
พิธีสังสการ	พิธีทอดกฐิน	พิธีบูชาเทวดา	พิธีฮัจญ์

ศาสนาพิธีของศาสนาพุทธ

.....

.....

.....

ศาสนาพิธีของศาสนาอิสลาม

.....

.....

.....

พิธีอุปสมบท

พิธีศีลล้างบาป

พิธีศีลกำลัง

พิธีถือศีลอด

พิธีศราทธ

พิธีศีลมหาสนิท

พิธีบรรพชา

พิธีละหมาด

พิธีสังสาร

พิธีทอดกฐิน

พิธีบูชาเทวดา

พิธีฮัจญ์

ศาสนพิธีของศาสนาคริสต์

.....

.....

.....

ศาสนพิธีของศาสนาอิสลาม

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนสถานของศาสนาในประเทศไทย
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

การบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนาในประเทศไทย

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. จำแนกประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นได้	☆☆☆☆☆
๒. วิเคราะห์การปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาในประเทศไทยได้	☆☆☆☆☆
๓. จำแนกศาสนพิธีของศาสนาในประเทศไทยได้	☆☆☆☆☆
๔. จำแนกศาสนสถานของศาสนาในประเทศไทยได้	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ชั้น ป.๔ กลางภาค

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค

☐ ปลายภาค

☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓

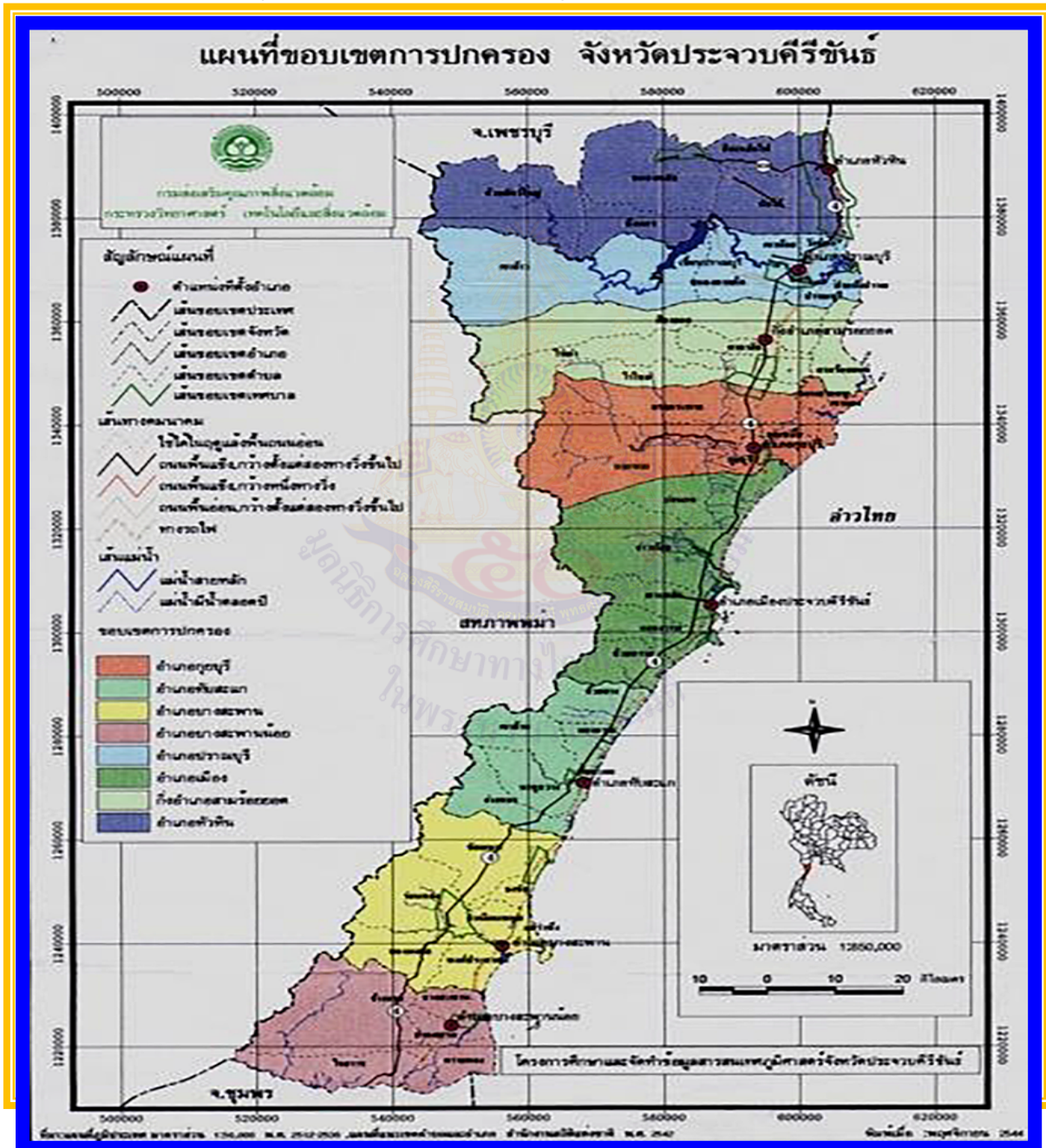
มหัศจรรย์กายภาพจังหวัด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนที่กับจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรียกายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แผนที่กับจังหวัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแผนที่และศึกษาข้อมูลของจังหวัดที่กำหนดให้ และตอบคำถาม

ที่มาของภาพ : สำนักงานวัฒนธรรมประจวบคีรีขันธ์ วันที่สืบค้น ๑๓/๓/๒๕๖๔

๑.๑ ภาพที่เห็นคือแผนที่อะไร

.....

๑.๒ ในแผนที่มีจังหวัดอะไรที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดดังกล่าว

.....

๑.๓ ในจังหวัดดังกล่าวมีกี่อำเภอ

.....

๑.๔ อำเภอใดบ้างที่ติดกับจังหวัดที่เป็นอาณาเขตติดต่อ

.....

.....

๑.๕ การเข้าใจพื้นที่จังหวัดทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง รูปถ่ายกับลักษณะทางกายภาพของจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปถ่ายกับลักษณะทางกายภาพของจังหวัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดที่กำหนดให้

ภาพที่ ๑

ที่มาของภาพ : <https://www.gotoknow.org/posts/305141> สืบค้นเมื่อวันที่_17/7/2554

ภาพที่ ๒

ที่มาของภาพ : <https://38503narapom.wordpress.com/ภูมิศาสตร์ภาคกลาง> สืบค้นเมื่อวันที่ 17/7/2554

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัด
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัดที่กำหนดให้ลงในกรอบ
 ข้อความ ๓ กรอบให้ถูกต้อง

ชายฝั่งทะเล

อาชีพทำนา

อากาศร้อน

ประเพณีลอยกระทง

ภูเขาสูง

แก่งฮังเล

ดินอุดมสมบูรณ์

อาชีพชาวประมง

นุ่งผ้าปาเต๊ะ

บ้านยกพื้นสูง

อาชีพทำไร่

การทำขวัญข้าว

ลักษณะทางกายภาพ

.....

.....

ลักษณะทางวัฒนธรรม

.....

.....

ลักษณะทางสังคม

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพในจังหวัด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพในจังหวัด
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำไปเติมในช่องว่างให้สัมพันธ์กับภาพและข้อความ

ที่ลาดเชิงเขาและที่ดอน ที่ลุ่ม ที่ราบ ชายฝั่งทะเล ภูเขา

๑. เป็นภูมิประเทศที่มีความ
สูงจากพื้นที่บริเวณโดยรอบ

.....

ที่มาของภาพ : <https://pixabay.com/th/photos/ภูเขา-ดวงอาทิตย์-เมฆ-จุดสูงสุด-190055>

๒. เป็นพื้นที่ที่มีความลาด
เอียงต่อจากภูเขา

.....

ที่มาของภาพ : <https://pixabay.com/th/photos/ภูเขา-ภูมิประเทศ-ทุ่งหญ้า-ธรรมชาติ-919040>

๓. เป็นแผ่นดินนับจากแนว
ชายทะเลขึ้นไปบนบก

.....

ที่มาของภาพ : <https://pixabay.com/th/photos/ชายหาด-ทราย-ต้นปาล์ม-ชายหาดเขตร้อน-293826>

๔. เป็นเขตที่อยู่ถัดจากที่
ลาดเชิงเขาและที่ตอนลงมา
มีลักษณะราบเรียบมีแม่น้ำ
ไหลผ่าน

ที่มาของภาพ : <https://38503naraporn.wordpress.comภูมิศาสตร์ภาคกลาง>

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง วิถีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิถีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพและข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

๑. การเลี้ยงโคในเขตที่ดอนและมีสภาพอากาศแห้งแล้ง จังหวัดราชบุรี

ที่มาของภาพ : <https://www.thaikasetart.com/wp-content/uploads/2011/10/kaset21.jpg>

๑) กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในธรรมชาตินี้จะมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร

.....

.....

๒) จากภาพ สัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพใดบ้าง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐

หน้าข้อความที่ถูกต้อง ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

☐ ภูมิประเทศ

☐ ภูมิอากาศ

☐ แหล่งน้ำ

☐ พืชพรรณธรรมชาติ

☐ สัตว์ป่า

๒. การตั้งถิ่นฐานในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพฯ

ที่มาของภาพ : <https://blog.takemetour.com>

๑) กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในธรรมชาตินี้จะมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร

.....

.....

๒) จากภาพ สัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพใดบ้าง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐
หน้าข้อความที่ถูกต้อง ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

- ☐ ภูมิประเทศ ☐ ภูมิอากาศ ☐ แหล่งน้ำ
- ☐ พืชพรรณธรรมชาติ ☐ สัตว์ป่า

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของจังหวัดตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของจังหวัดตนเอง
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัดตนเองแล้วตอบคำถามลงในแบบบันทึก

แบบบันทึกการสำรวจเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัดตนเอง

๑. จังหวัดของตนเองมีชื่อว่า.....

๒. จังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอะไรบ้าง.....

.....

๓. ลักษณะทางกายภาพเป็นอย่างไร

ภูมิประเทศ.....

ภูมิอากาศ.....

แหล่งน้ำที่สำคัญ.....

พืชพรรณธรรมชาติ.....

สัตว์ป่า.....

๔. มีลักษณะทางวัฒนธรรมและสังคมเป็นอย่างไร

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ภูมิสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภูมิสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมายถูกลงใน ☐
หน้าข้อความที่ถูกต้อง

ที่มาของภาพ : https://cdn.iqetweb.com/uploads/2862/filemanager/5892985469d9dea8cc3ff0bf61adc1ee_full.jpg

๑) ภาพนี้คือภาพอะไร

☐ การทำไร่อ้อย

☐ การปลูกข้าว

ภาพที่เห็นมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศแบบใด

☐ ภูเขาสูงและที่สูง

☐ ที่ลาดเชิงเขาและที่ดอน

☐ ที่ลุ่ม

☐ ชายฝั่งทะเล

☐ ที่ราบ

ที่มาของภาพ : <https://www.sanookholidays.com/wp-content/uploads/2020/01/3-5.jpg>

๒) ภาพนี้คือภาพอะไร

☐

การทำไร่ชา

☐

การทำสวนมะม่วง

ภาพที่เห็นมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศแบบใด

☐

ภูเขาสูงและที่สูง

☐

ที่ลาดเชิงเขาและที่ดอน

☐

ที่ลุ่ม

☐

ชายฝั่งทะเล

☐

ที่ราบ

ที่มาของภาพ : <https://fishing-resource.com/wp-content/uploads/2017/09/resource-.jpg>

๓) ภาพนี้คือภาพอะไร

☐

การทำสวนยางพารา

☐

การทำประมง

ภาพที่เห็นมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศแบบใด

☐

ภูเขาสูงและที่สูง

☐

ที่ลาดเชิงเขาและที่ดอน

☐

ที่ลุ่ม

☐

ชายฝั่งทะเล

☐

ที่ราบ

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ลักษณะทางกายและสถานที่สำคัญในจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะทางกายและสถานที่สำคัญในจังหวัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คำขวัญประจำจังหวัดต่าง ๆ แล้วตอบคำถาม

๑. คำขวัญประจำจังหวัดอำนาจเจริญ “พระมงคลมิ่งเมือง แหล่งรุ่งเรืองเจ็ดลุ่มน้ำ
งามล้ำถ้ำศักดิ์สิทธิ์ เทพนิมิตพระเหลา เกาะแก่งเขาแสนสวย เลอค่าด้วยผ้าไหม
ราษฎร์เลื่อมใสใฝ่ธรรม”

๑) จากคำขวัญ จังหวัดอำนาจเจริญมีลักษณะทางกายภาพอย่างไร

๒) นักเรียนคิดว่าคนส่วนใหญ่ในจังหวัดนี้ประกอบอาชีพอะไรบ้าง

๒. คำขวัญประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน : “หมอกสามฤดู กองมูเสียดฟ้า ป่าเขียวขจี
ผู้คนดี ประเพณีงาม ลือนามถิ่นบัวตอง”

๑) จากคำขวัญ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีภูมิอากาศเป็นอย่างไร

๒) คำว่า “ป่าเขียวขจี” แสดงถึงลักษณะภูมิประเทศแบบใด

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลักษณะสำคัญของภูมิประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรักษ์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะสำคัญของภูมิประเทศ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของภูมิประเทศดังต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ภูเขาและที่สูง

๒. ที่ลาดเชิงเขาและที่ดอน

๓. ที่ราบ

๔. ที่ลุ่ม

๕. ชายฝั่งทะเล

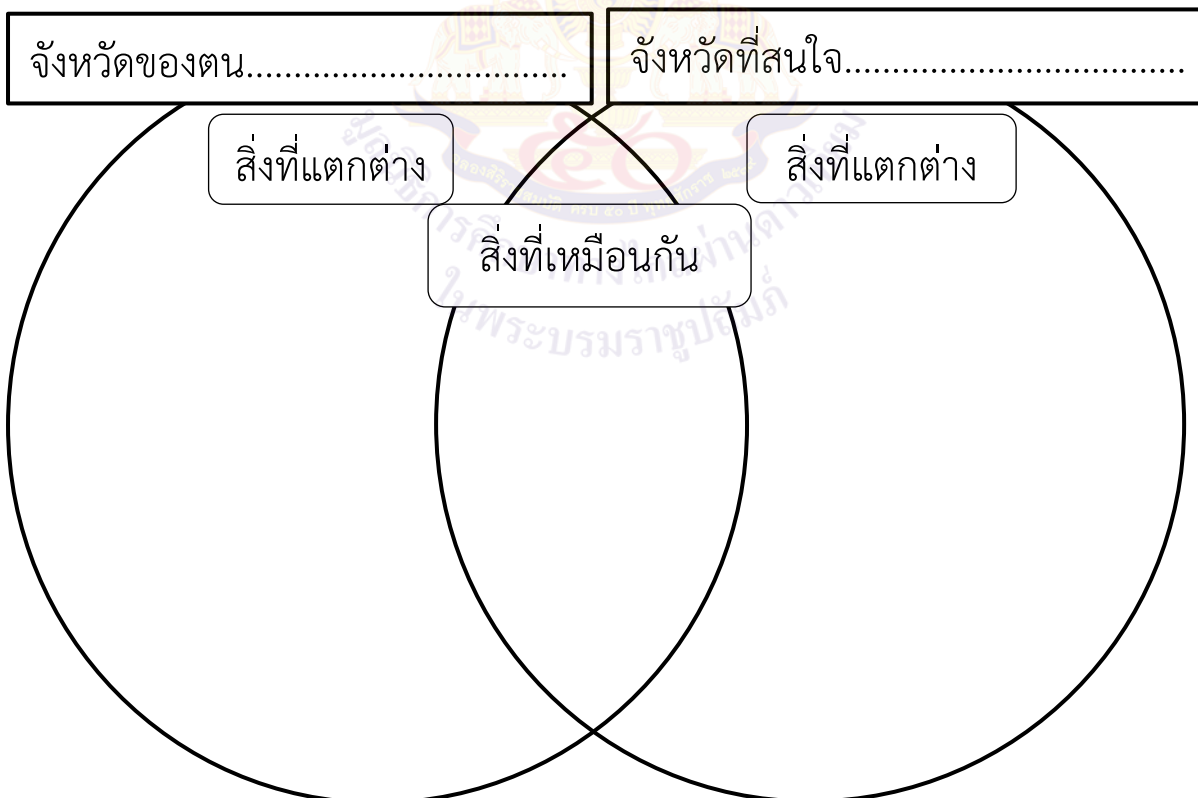
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง จังหวัดที่สนใจกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัศจรรย์กายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง จังหวัดที่สนใจกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของจังหวัดของตนเองและจังหวัดที่สนใจในประเด็นที่กำหนดให้ลงในผังกราฟิก

ประเด็นการวิเคราะห์

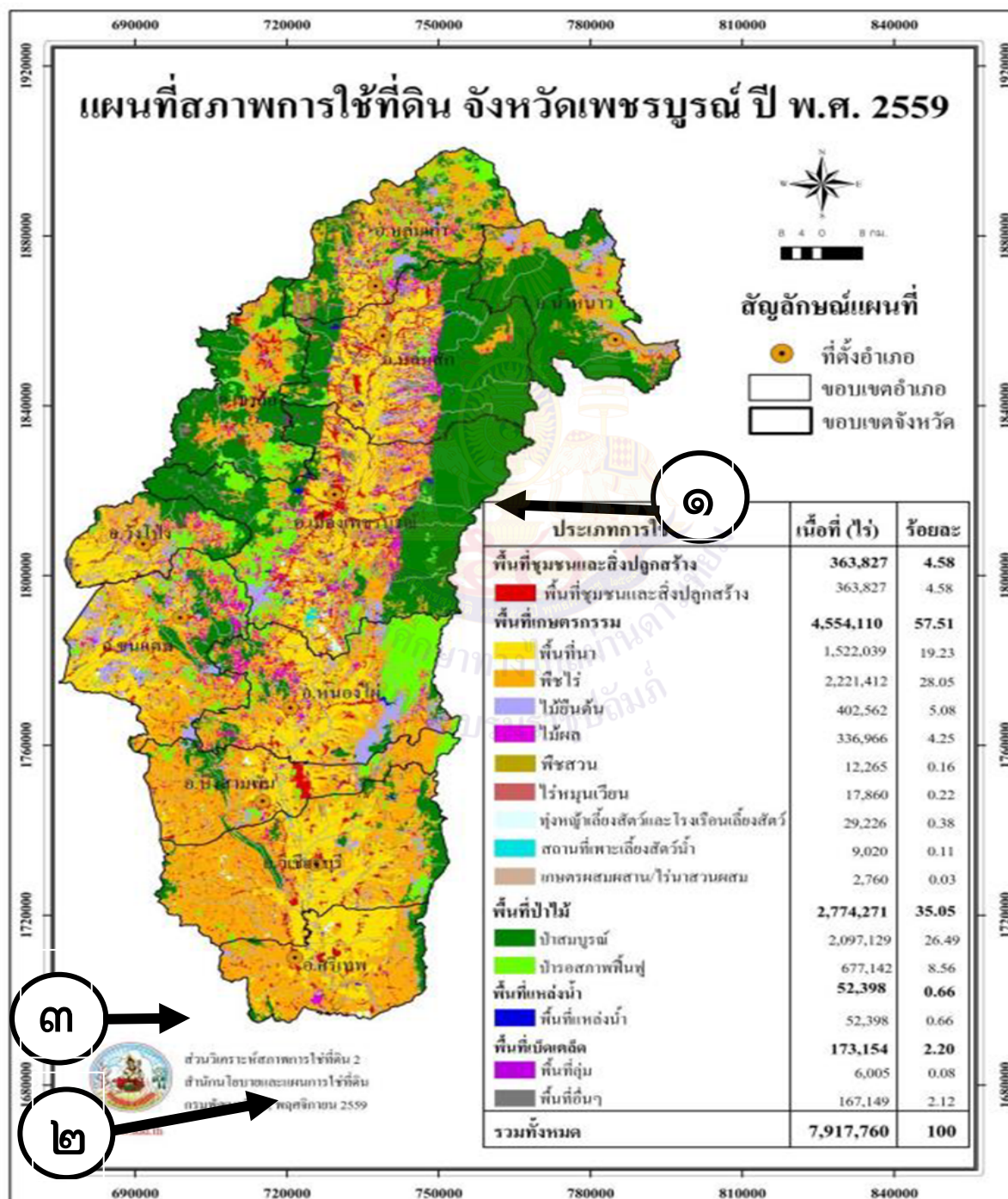
๑. ลักษณะภูมิประเทศ
๒. สภาพภูมิอากาศ
๓. แหล่งน้ำที่สำคัญ
๔. พืชพรรณที่สำคัญ
๕. การดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง แผนที่กายภาพจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง แผนที่กายภาพจังหวัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูแผนที่กายภาพจังหวัด แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. จากภาพเป็นแผนที่ของจังหวัดใด

ตอบ _____

๒. จากภาพเป็นแผนที่เกี่ยวกับอะไร

ตอบ _____

๓. หมายเลข ๑ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ _____

๔. หมายเลข ๒ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ _____

๕. หมายเลข ๓ คือหมายเลขของข้อมูลพื้นที่ใด

ตอบ _____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญของจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญของจังหวัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญของจังหวัดตนเอง

๑) ชื่อจังหวัด _____

๒) แหล่งทรัพยากร

- ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ _____

- ทรัพยากรน้ำ ได้แก่ _____

๓) สถานที่สำคัญ

๓.๑) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (บอกมา ๓ สถานที่)

๑) _____

๒) _____

๓) _____

๓.๒) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (บอกมา ๓ สถานที่)

๑) _____

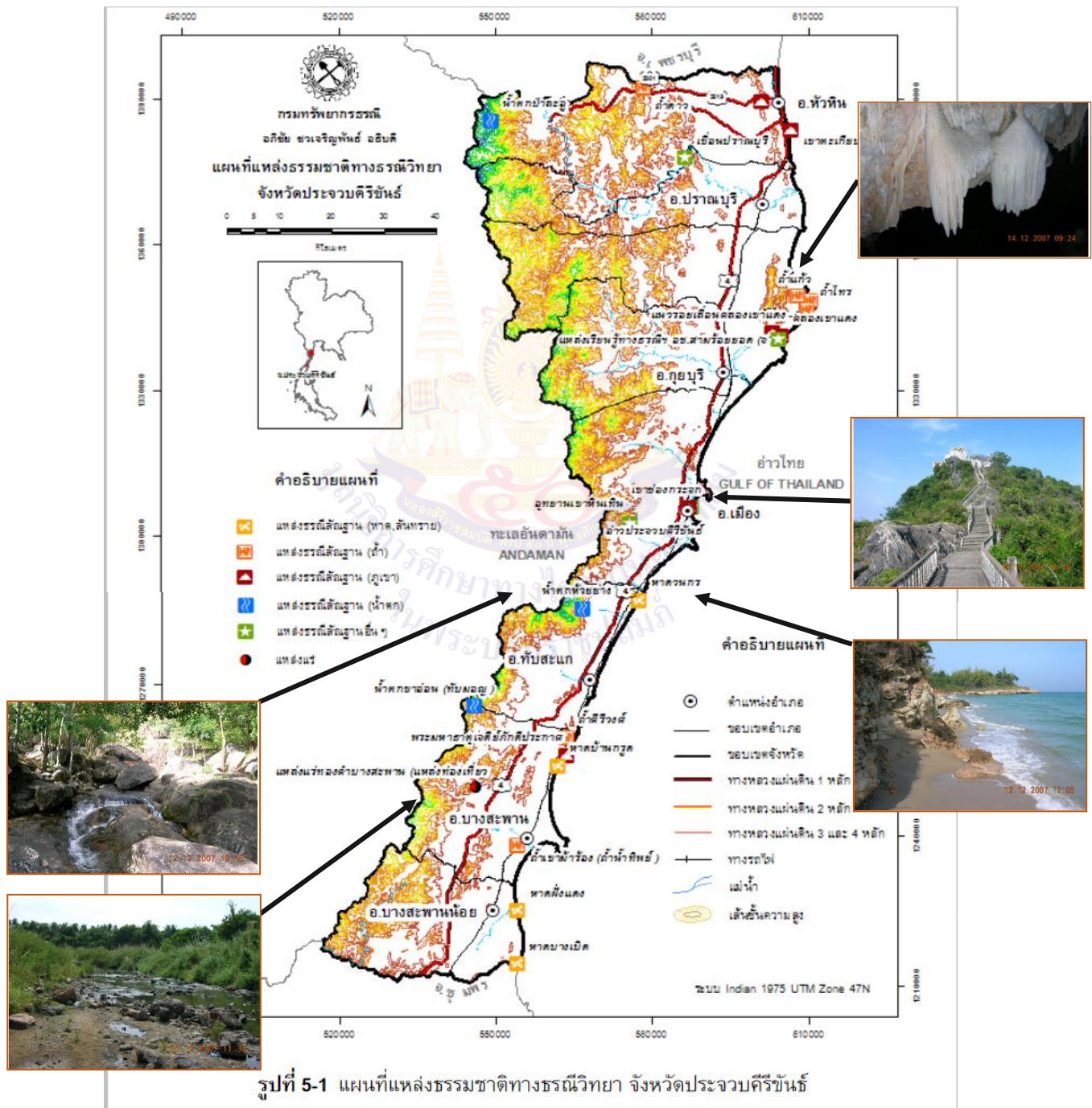
๒) _____

๓) _____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิลักษณะของจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัศจรรย์กายภาพจังหวัด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ภูมิลักษณะของจังหวัด
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภูมิลักษณะของจังหวัดจากแผนที่กายภาพที่ครูกำหนดให้ และตอบคำถาม

ที่มาของภาพ : <http://www.dmr.go.th/download/digest/Prajuab.pdf>

๑. ภูมิประเทศหลักของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างไร

☐ ภูเขาและชายฝั่งทะเล ☐ ภูเขาและแอ่งที่ราบ

๒. ภูมิลักษณะหรือลักษณะเด่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

.....

.....

.....

๓. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตอนล่างเป็นภูมิลักษณะแบบใด

☐ ชายฝั่งทะเล ☐ แอ่งที่ราบ

๔. ประชากรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์สามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้างจากภูมิลักษณะดังกล่าว

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง รูปถ่ายทางอากาศ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง รูปถ่ายทางอากาศ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูรูปถ่ายทางอากาศ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ที่มาของภาพ : <https://pixabay.com/th/>

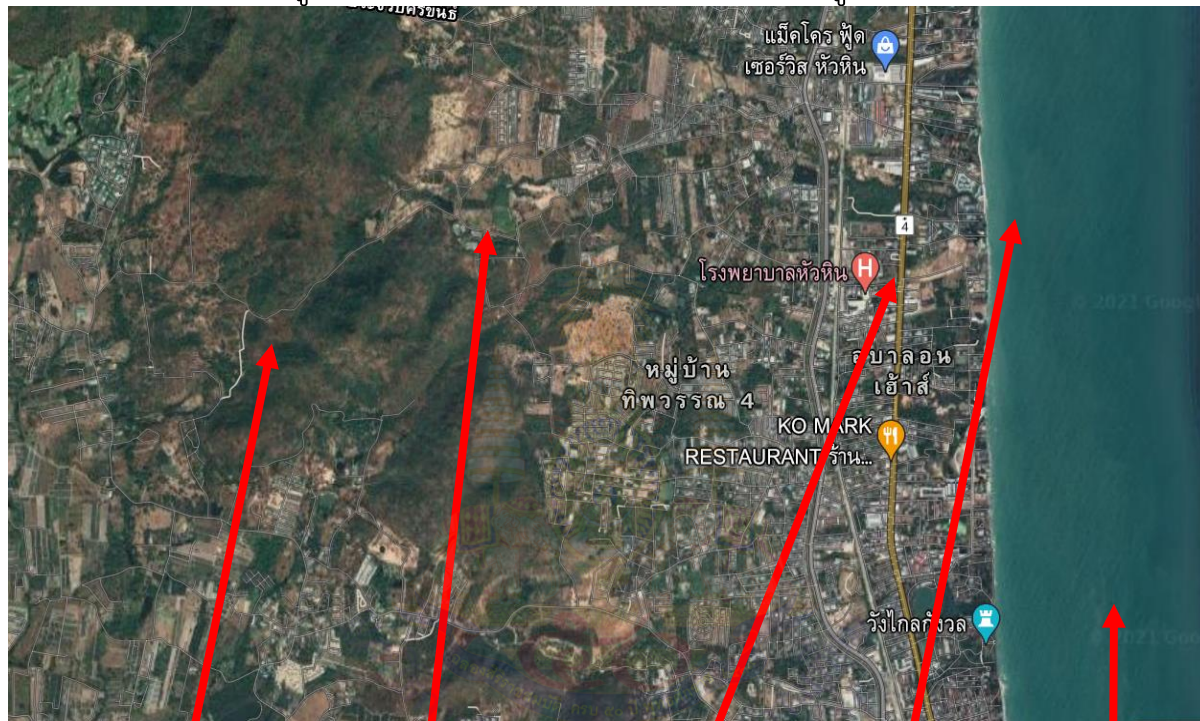
๑. ลักษณะทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น มีอะไรบ้าง

๒. ลักษณะทางกายภาพที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีอะไรบ้าง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ภาพจากดาวเทียม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาพจากดาวเทียม
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพจากดาวเทียม แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑

๒

๓

๔

๕

หมายเลข ๑ คือ _____

หมายเลข ๒ คือ _____

หมายเลข ๓ คือ _____

หมายเลข ๔ คือ _____

หมายเลข ๕ คือ _____

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ประโยชน์ของการใช้แผนที่และรูปถ่าย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตตวรรษัยกายภาพจังหวัด
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ประโยชน์ของการใช้แผนที่และรูปถ่าย
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของการใช้แผนที่และรูปถ่าย เพื่อสืบค้นข้อมูลจังหวัด
 ลงในแผนภาพความคิด

ประโยชน์ของการใช้แผนที่และรูปถ่าย

ที่มาของภาพ : <https://pixabay.com/th/illustrations/แผนที่-สถานที่ตั้ง-นำทาง-สัญลักษณ์-525349>

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. ใช้แผนที่ศึกษาข้อมูลของจังหวัดที่กำหนดให้ได้	☆☆☆☆☆
๒. ใช้รูปถ่ายวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดที่กำหนดให้ได้	☆☆☆☆☆
๓. จำแนกปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัดที่กำหนดให้ไว้ได้	☆☆☆☆☆
๔. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพในจังหวัด	☆☆☆☆☆
๕. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพกับอาชีพของประชากรในจังหวัด	☆☆☆☆☆
๖. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของจังหวัดตนเองโดยใช้แผนที่	☆☆☆☆☆
๗. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางชีวิตกับลักษณะภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติได้	☆☆☆☆☆
๘. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสถานที่สำคัญในจังหวัดที่กำหนดให้ได้	☆☆☆☆☆
๙. นำเสนอลักษณะสำคัญของภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ได้	☆☆☆☆☆
๑๐. วิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของจังหวัดที่สนใจกับจังหวัดตนเอง	☆☆☆☆☆
๑๑. สืบค้นลักษณะทางกายภาพในแผนที่ได้	☆☆☆☆☆
๑๒. สืบค้นแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญของจังหวัด	☆☆☆☆☆
๑๓. วิเคราะห์ภูมิลักษณะของจังหวัดจากแผนที่กายภาพ	☆☆☆☆☆
๑๔. วิเคราะห์ลักษณะกายภาพรูปถ่ายทางอากาศได้	☆☆☆☆☆
๑๕. วิเคราะห์ภาพจากดาวเทียม	☆☆☆☆☆
๑๖. นำเสนอแผนผังความคิดประโยชน์ของการใช้แผนที่และรูปถ่ายเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัด	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆	จำนวน.....	☆ ☆ ☆ ☆	จำนวน.....
☆ ☆	จำนวน.....	☆ ☆ ☆ ☆ ☆	จำนวน.....
☆ ☆ ☆	จำนวน.....		

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในจังหวัด (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชี้นำการเปลี่ยนแปลง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในจังหวัด (๑) รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
--

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันจำแนกคำที่กำหนดให้ และเลือกใส่ให้ตรงกับสิ่งแวดล้อมทาง
ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

ความเชื่อ	สัตว์ป่า	ท้องนา
สะพาน	ศาสนา	แร่
ประเพณี	น้ำค้าง	บ้านเรือน

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม
สิ่งแวดล้อมทางสังคม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในจังหวัด (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ซึมซับการเปลี่ยนแปลง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในจังหวัด (๒)

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดเลือกภาพที่แสดงถึงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต

๑. ตีรูปภาพจังหวัดที่นักเรียนอาศัยแล้วเขียนบรรยาย

๒. บรรยายลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง

.....

.....

๓. บรรยายวิถีชีวิตที่ส่งผลมาจากลักษณะทางกายภาพของ

จังหวัดตนเองที่ทำให้เกิดประเพณี

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชีमขั้การเปลี่ยนแปลง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์และระบายสี
 ให้สวยงาม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมจากอดีตถึงปัจจุบัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ซึมซับการเปลี่ยนแปลง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมจากอดีตถึงปัจจุบัน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจากอดีตถึงปัจจุบัน

ด้าน	อดีต	ปัจจุบัน
๑. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ		
๒. สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม		
๓. สิ่งแวดล้อมทางสังคม		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจากมนุษย์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชีววัตรการเปลี่ยนแปลง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจากมนุษย์
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข่าวที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจากการกระทำของมนุษย์

ที่มาของภาพ : <https://www.thairath.co.th/content/124146>

๑. จากข่าวมีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมแบบใด

.....

๒. สาเหตุการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

.....

๓. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง คือ

.....

.....

.....

.....

๔. จังหวัดนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมดังภาพขาวหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชิมซ์ับการเปลี่ยนแปลง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อม
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากร ในรูปแบบ
 แผนผังความคิด

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การย้ายถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ซึมซับการเปลี่ยนแปลง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การย้ายถิ่นฐานตามสภาพแวดล้อม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์และเลือกตอบว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่นฐานแบบใดและมีผลกระทบที่เกิดจากการย้ายถิ่นฐานอย่างไร

สถานการณ์ที่ ๑

สมคิดอยู่ในชุมชนแออัดมีโรคระบาดโควิด ๑๙ ทำให้ตนเองและครอบครัวเสี่ยงต่อการติดเชื้อ สมคิดและครอบครัวต้องย้ายที่อยู่ไปในพื้นที่ที่ปลอดภัย

๑) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่นฐานของสมคิด คือ

.....

.....

๒) ผลกระทบที่เกิดจากการย้ายถิ่นฐานของสมคิด คือ

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ปรีชาต้องการมีรายได้เสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว จึงตัดสินใจย้ายที่อยู่ไปยังพื้นที่เศรษฐกิจ มีผู้คนอาศัยอยู่มาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย การคมนาคมสะดวกสบาย เพื่อมีช่องทางในการประกอบอาชีพเสริมและคุณภาพของครอบครัวดีขึ้น

๑) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่นฐานของปรีชา คือ

.....

.....

๒) ผลกระทบที่เกิดจากการย้ายถิ่นฐานของปรีชา คือ

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชี้นำการเปลี่ยนแปลง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแก้ปัญหาการเคลื่อนย้ายประชากร
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากร ในรูปแบบแผนผังความคิด

.....	
.....	
.....	

แนวทางการแก้ไขปัญหา

การเคลื่อนย้ายของประชากร

.....	
.....	
.....	

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชีววัตรการเปลี่ยนแปลง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของสิ่งแวดล้อมจากสถานการณ์

สถานการณ์ที่ ๑

ชุมชนของกานดาอยู่ในเกาะแห่งหนึ่ง วันหนึ่งมีเหตุการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้น
 เช้าวันนั้นเกิดแผ่นดินไหว และมีคลื่นยักษ์สึนามิพัดถล่มเข้ามาในชุมชนของ
 กานดา ทำให้บ้านเรือนและผู้คนถูกพัดหายไปกับคลื่นยักษ์ภายในพริบตา ในข่าว
 รายงานว่ามีการปะทุของภูเขาไฟเกิดขึ้นในมหาสมุทร ก่อนที่จะเกิดคลื่นยักษ์ใน
 ครั้งนี้

๑. สาเหตุของการเกิดคลื่นสึนามิมาจากอะไร

.....

.....

๒. ผลที่เกิดจากการโดนคลื่นยักษ์สึนามิพัดถล่ม

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ชุมชนของปรีดาไม่มีการจัดสรรเรื่องการจัดขยะ จึงทำให้ในชุมชนเกิดขยะ
ล้นถัง และไหลลงสู่ลำคลอง นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมใกล้ชุมชน ในทุกวัน
ปรีดาจะได้กลิ่นน้ำเน่าเสียมาจากคลองใกล้โรงงาน

๑. สาเหตุของกลิ่นน้ำเน่าเสียมาจากอะไร

.....

.....

๒. ผลที่เกิดจากน้ำเน่าเสียเป็นอย่างไร

.....

.....

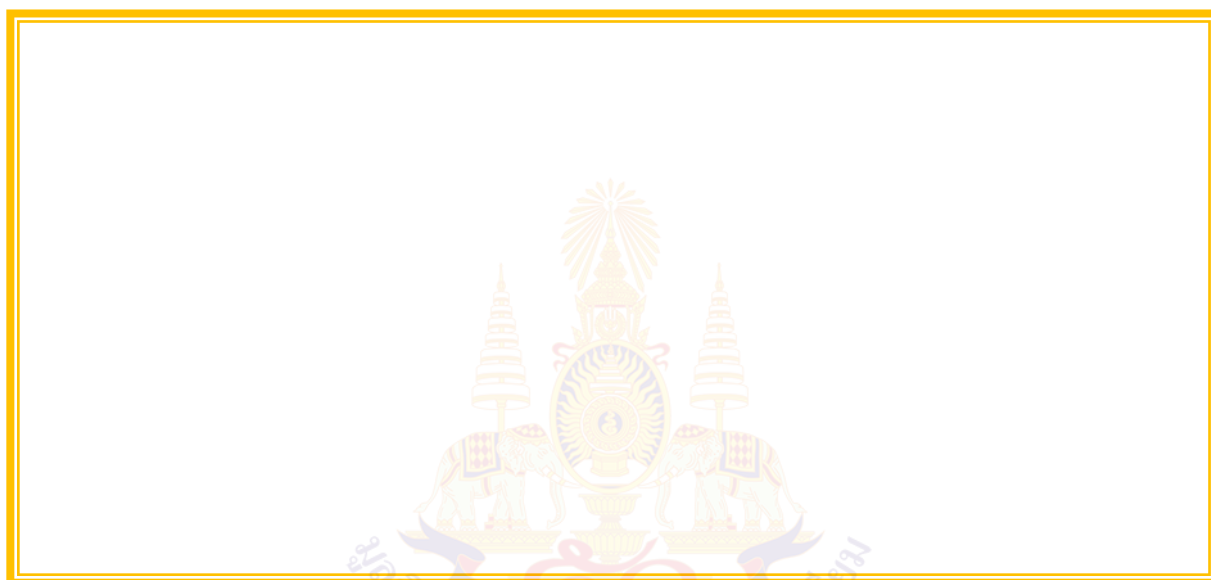
ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชี้นำการเปลี่ยนแปลง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ ทรัพยากรเหลือใช้
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวาดภาพ “สิ่งแวดล้อมในฝัน” พร้อมทั้งสรุป
 แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อมในฝัน

แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (ระบุม่าเป็นข้อ)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ชิมซั้การเปลี่ยนแปลง

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. จำแนกสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อมทางสังคมในจังหวัดได้	☆☆☆☆☆
๒. นำเสนอภาพการแสดงถึงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต	☆☆☆☆☆
๓. นำเสนอสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์	☆☆☆☆☆
๔. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในจังหวัดของตนเองจากอดีตถึง ปัจจุบันได้	☆☆☆☆☆
๕. วิเคราะห์สาเหตุการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมจากการกระทำของมนุษย์ได้	☆☆☆☆☆
๖. นำเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากร	☆☆☆☆☆
๗. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่นฐานและผลกระทบที่เกิดจากการย้ายถิ่นฐาน	☆☆☆☆☆
๘. เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากร	☆☆☆☆☆
๙. วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของสิ่งแวดล้อม	☆☆☆☆☆
๑๐. นำเสนอสิ่งแวดล้อมในฝันและแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆	จำนวน.....	☆ ☆ ☆ ☆	จำนวน.....
☆ ☆	จำนวน.....	☆ ☆ ☆ ☆ ☆	จำนวน.....
☆ ☆ ☆	จำนวน.....		

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

หวงแหนสิ่งแวดลอม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง คำขวัญรณรงค์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง หวงแหนสิ่งแวดล้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำขวัญรณรงค์นำเสนอการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของตนเอง

คำขวัญรณรงค์นำเสนอการจัดการสิ่งแวดล้อม

โรงเรียน.....

.....

.....

.....

.....

.....

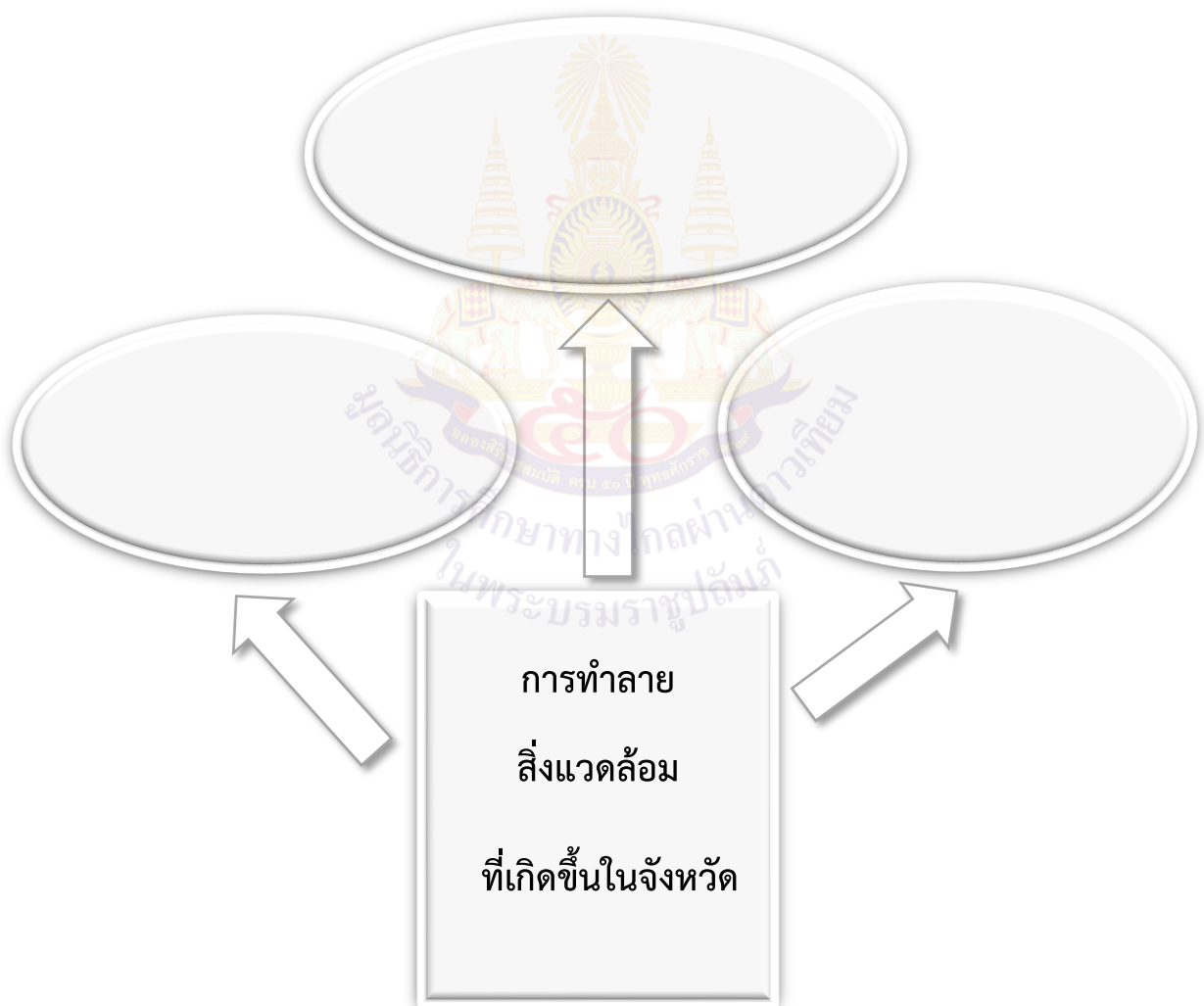
ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

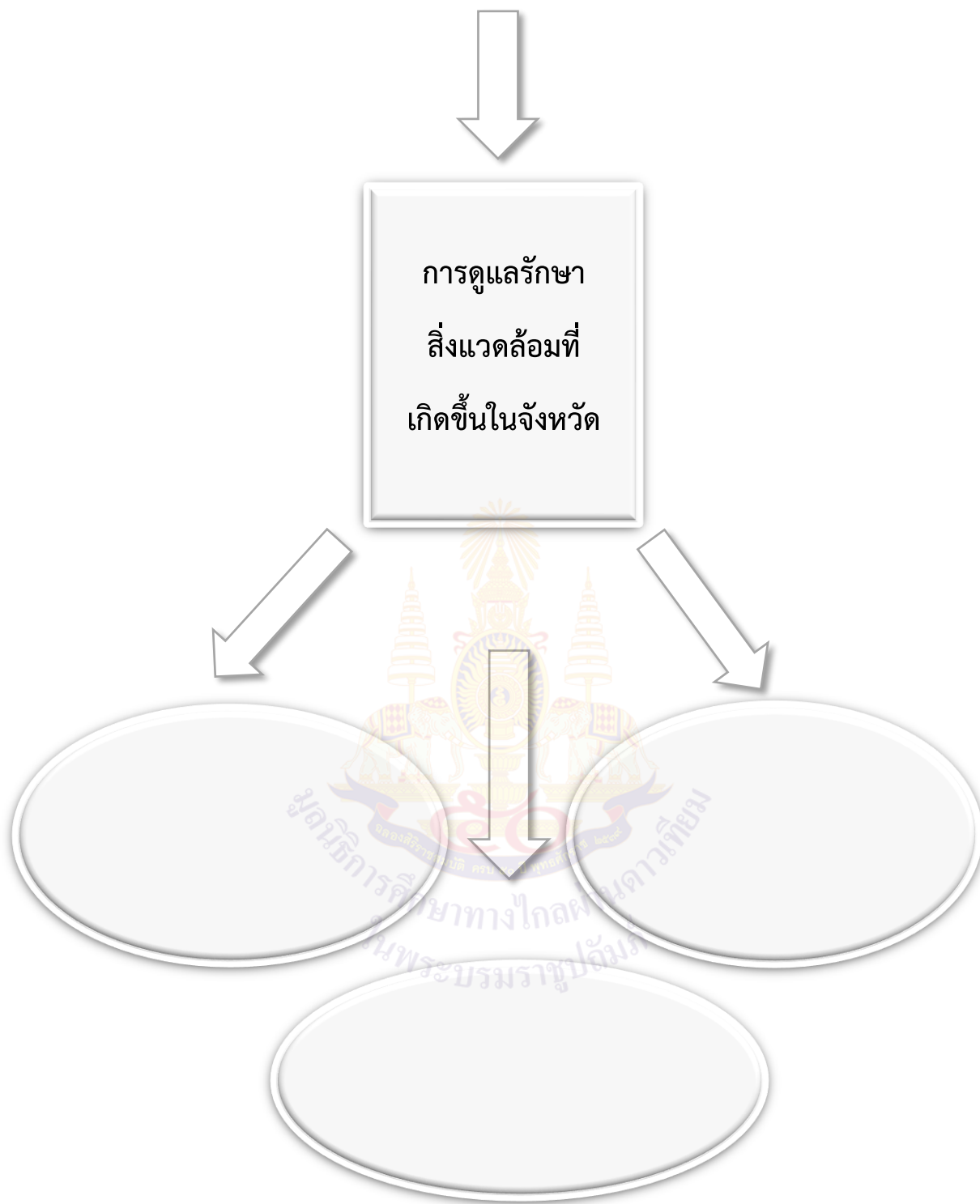
ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การดูแลรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมในจังหวัด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง หวงแหวนสิ่งแวดล้อม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ผลของสิ่งแวดล้อม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปแผนผังความคิด การทำลายสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในจังหวัด
มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในจังหวัดได้อย่างไร

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง หวงแหวนสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. นำเสนอการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของตนเอง	☆☆☆☆☆
๒. แสดงบทบาทการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรได้	☆☆☆☆☆
๓. จำแนกภาพผลของการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีได้	☆☆☆☆☆
๔. เสนอแนวทางการแยกขยะพร้อมวาดภาพประกอบ	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆ จำนวน.....
☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
☆☆☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ค่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานจนเสร็จ

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ชั้น ป. ๔ ปลายภาค

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค

☐ ปลายภาค

☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒

วิชาประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

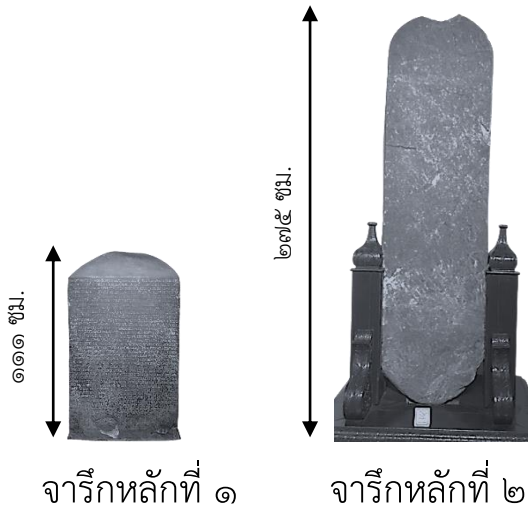
หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย มี ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร สมัยสุโขทัยมีอย่างเดียว คือ จารึก

สมัยนั้นยังไม่มีกระดาษ คนจึงต้องจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นโลหะ แผ่นหิน บางทีก็เขียนบนเสา บนฝาผนัง บนฐานพระก็มี จารึกสุโขทัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับการทำบุญ จารึกส่วนน้อยเล่าเรื่องวิถีชีวิตทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จารึกกลุ่มหลังที่ควรรู้จัก ได้แก่

จารึกหลักที่ ๑ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จารบนแผ่นหิน มี ๔ ด้าน หน้าแรก พระองค์อาจจะเล่าเอง หน้าทีหลัง ๆ คนรุ่นหลานมาเขียนเติมจนครบทุกด้าน นักประวัติศาสตร์กำหนดอายุได้ว่าเป็นจารึกที่มีอายุเก่าที่สุด

จารึกหลักที่ ๒ ของพระมหาเถรศรีศรีธธา จารบนแผ่นหินที่มีขนาดใหญ่กว่าจารึกหลักที่ ๑ เสียอีก ผู้เขียนเป็นเจ้านายสุโขทัยรุ่นแก่กว่าพ่อขุนรามฯ ภายหลังออกบวช ได้เล่าเรื่องของพระองค์และบรรพบุรุษของพระองค์เอาไว้ ประวัติศาสตร์ช่วงก่อนพ่อขุนรามฯ ได้ข้อมูลจากจารึกหลักนี้

ลองเทียบขนาดดู
นักเรียนสูงกี่เซนติเมตร ???

ที่มาของภาพ : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:จารึกพ่อขุนรามคำแหง_Ram_Khamhaeng_Inscription_01.png

ที่มาของภาพ : <https://pbs.twimg.com/media/EA3-PV4U4AAH16j?format=jpg&name=large>

๒. หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

โบราณสถาน ก็คือสิ่งก่อสร้างเก่าสมัยสุโขทัย มีทั้งที่เป็นเจดีย์และเป็นอาคาร แต่ส่วนที่เป็นไม้ได้ชำรุดผุพังไปจนเหลือแต่โครงสร้างที่เป็นอิฐ หิน ปูน ส่วนใหญ่จะเป็น วัด กำแพงเมือง หรือสรีดภงส์ (สะ-หรีด-พง)

โบราณวัตถุ ก็คือสิ่งของเก่า ๆ สมัยสุโขทัยนั่นเอง ข้าวของที่ทำจากไม้หรือใบทองย้อย สลายไปหมดแล้ว เหลือแต่กระเบื้องและโลหะ ได้แก่ พระพุทธรูป เทวรูป ตลอดจนเครื่องกระเบื้องสังคโลก

อย่างน้อยใจไป หลักฐานสมัยสุโขทัยมักจะพบในภาคกลางตอนบนเท่านั้น (ยกเว้นที่นำมาเก็บไว้ในพิพิธภัณฑสถาน) ในภาคอื่นก็จะเจอหลักฐานแบบอื่น ขึ้นกับว่าในสมัยสุโขทัย ในช่วงเวลาร่วมสมัยกันนั้น ท้องถิ่นของนักเรียนอยู่ในอาณาจักรใด ยังมี **อาณาจักรล้านนา สุพรรณภูมิ ละโว้-อโยธยา ศรีโคตรบูรณ และตามพรลิงก์** ให้ได้ศึกษากันต่อไปอีก

ผู้เขียน : ชัยชาญ ปรางค์ประทานพร

ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ดำรงอยู่จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๑ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของสุโขทัยจำนวนมากพบในเขตภาคกลางตอนบนของไทย ทั้งเมืองโบราณ ทั้งโบราณวัตถุ และโบราณสถาน

๑. ท้องถิ่นของนักเรียน คือที่ไหน

.....

๒. ท้องถิ่นของนักเรียนในพุทธศตวรรษที่ ๑๙-๒๑ เคยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรโบราณอะไร

.....

.....

๓. ในท้องถิ่นของนักเรียนหรือในจังหวัดใกล้เคียง มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์อะไรที่มีอายุทันอาณาจักรสุโขทัยบ้าง

.....

.....

๔. ให้นักเรียน (วงตัวเลือก) เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทใด

ก. จารึก

ข. โบราณสถาน

ค. พระพุทธรูป

ง. พงศาวดาร

จ. เครื่องกระเบื้อง

ฉ. ศาสนสถาน

ช. อื่นๆ ระบุ

๕. ให้วาดภาพ แล้วแรเงาหรือระบายสี หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของ
อาณาจักรสุโขทัย หรือที่เป็นรู่นราวคราวเดียวกัน

๑. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ชิ้นนี้ คือ

.....

๒. คนโบราณสร้างสิ่งนี้ไว้เพื่ออะไร

.....

๓. ปัจจุบันอยู่ที่

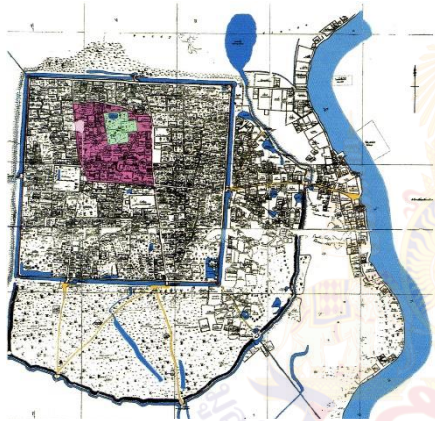
.....

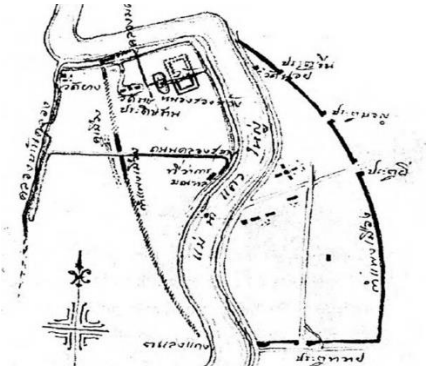
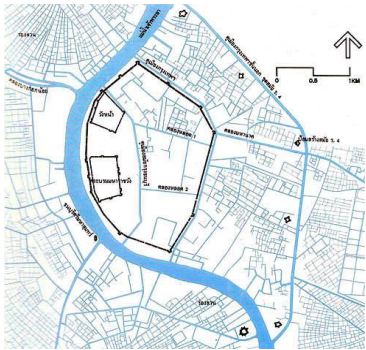
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

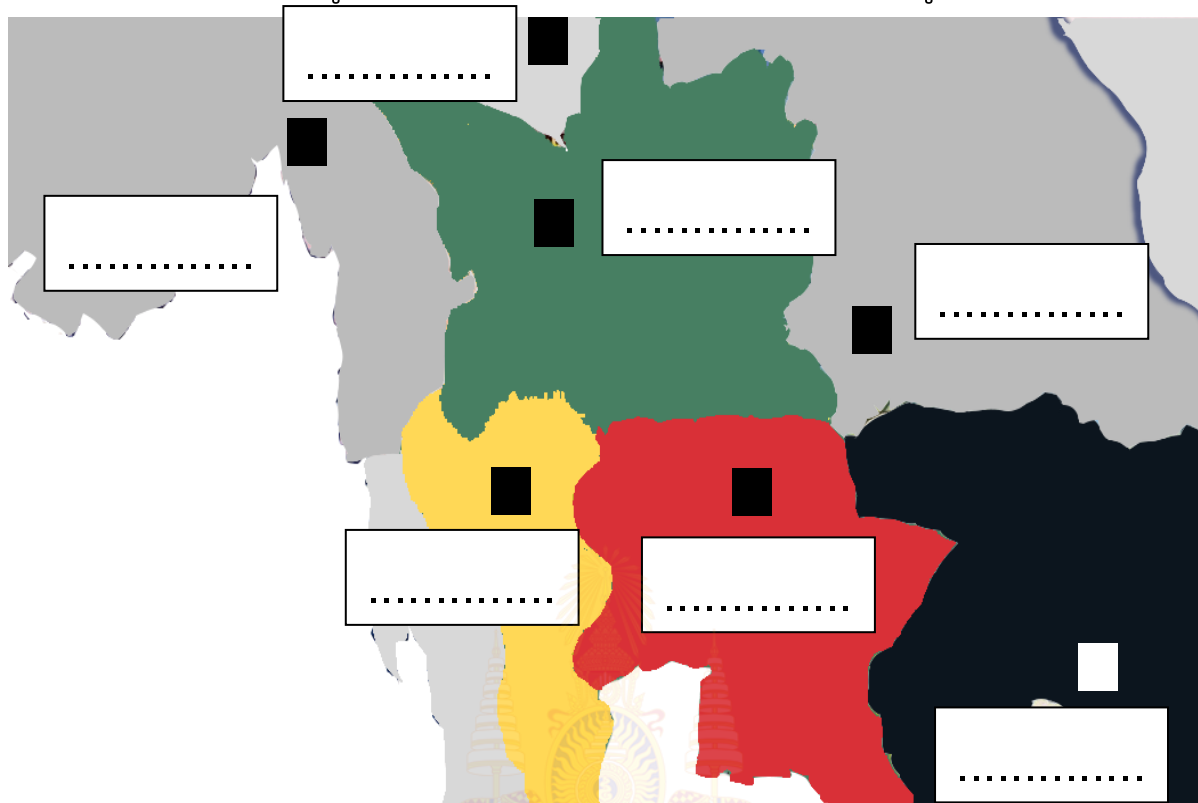
คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้เปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของเมืองโบราณต่าง ๆ

ที่	เมืองโบราณ	จุดเด่น	จุดด้อย
๑	เชียงใหม่ (เมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา) ที่มาของภาพ : http://hellokirtyy.blogspot.com/2009/01/blog-post.html		
๒	สุโขทัย (เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยช่วงต้น) ที่มาของภาพ : https://so04.tci-thaijo.org		

ที่	เมืองโบราณ	จุดเด่น	จุดด้อย
๓	พิษณุโลก (เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยช่วงหลัง) ที่มาของภาพ : http://www.naresuan.org/		
๔	อยุธยา (เมืองหลวงของอาณาจักรอยุธยา) 		
๕	กรุงเทพมหานคร (เมืองหลวงของไทยในปัจจุบัน) ที่มาของภาพ : http://oknation.nationtv.tv/blog/home/blog_data/425/2425/images/Bua/Map1.jpg		

กลุ่มของนักเรียนเห็นว่าเมืองใดที่มีทำเลดีที่สุด

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้ดูแผนที่และเติมชื่ออาณาจักรลงในแผนที่ให้ถูกต้อง

จงเติมชื่ออาณาจักรลงในแผนที่ให้ถูกต้อง

สุโขทัย	ละโว้-อโยธยา	สุพรรณภูมิ	ล้านนา
ศรีโคตรบูรณ	พระนคร	หงสาวดี	

พระร่วงเป็นผู้นำในตำนานของคนไทย ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมาว่าท่านทรงสร้างอะไรมากมายทั้งสถาปนาอาณาจักร ทั้งทำนบพระร่วง ทั้งถนนพระร่วง แต่เราจะหาพระร่วงได้ที่จังหวัดใดในปัจจุบัน ?

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เทียวเมืองพระร่วง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

นักประวัติศาสตร์เชื่อว่าพระร่วงก็คือ

กษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัยนั่นเอง

กษัตริย์สุโขทัยทุกองค์ คือ “พระร่วง “เหมือนกันหมด

<- พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จ.สุโขทัย

ที่มาของภาพ : <https://www.เกร็ดความรู้.net/tag/อาณาจักรสุโขทัย/>

เมืองสุโขทัยโบราณอยู่นอกอำเภอเมืองสุโขทัยในปัจจุบันไปทางตะวันตก ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร เมืองนี้ตั้งอยู่เชิงเขาหลวง มีแม่น้ำลำพันไหลผ่านที่นี่ จะพบเมืองโบราณ ทำนบพระร่วง และหลักฐานทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ของสุโขทัย

สรีดถงส์หรือทำนบพระร่วง อ่างเก็บน้ำของเมืองสุโขทัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพจำลองเมืองสุโขทัยจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑-๓
ที่คัดมาเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อมของเมืองสุโขทัย

เมื่อช่วง**พ่อขุนรามคำแหง** เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอา
จกอบ (ภาษี) ในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่
ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองคำ ... สร้างป่าหมากป่าพลูทั่วเมืองนี้ทุกแห่ง ป่าพร้าวก็
หลายในเมืองนี้ ป่าลางก็หลายในเมืองนี้ หมากม่วงก็หลายในเมืองนี้ หมากขามก็หลายใน
เมืองนี้ ใครสร้างไว้ได้แก่นั่น กลางเมืองสุโขทัยนี้มีน้ำตระพังโพย (ชื่อของสระน้ำ) สีสักกิน
ดีตั้งกินน้ำโขงเมื่อแล้ง รอบเมืองสุโขทัยนี้ **ตรีบูร** (กำแพงเมือง) ได้สามพันสี่ร้อยวา...เมือง
สุโขทัยนี้ มีสี่ปากประตูหลวง...คนเสียดกัน เข้ามาดูท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมือง
สุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก..ณ เบื้องตะวันตกเมืองสุโขทัยนี้ ...มีทะเลหลวง มีป่าหมากป่าพลู
มีไร่ มีนา มีถีนถ่าน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก มีป่าขาม ดงามดั่งแก้งแตง เบื้องตึนนอน
(ทิศเหนือ) เมืองสุโขทัยนี้มีตลาดปสาน (ตลาดใหญ่)...มีป่าหมากพร้าว ป่าหมากกลาง มีไร่
มีนา มีถีนถ่าน มีบ้านใหญ่ บ้านเล็ก เบื้องห้วนอน (ทิศใต้) เมืองสุโขทัยนี้...มี**สรีดภงส**
(ทำนบพระร่วง) มีป่าพร้าวป่าลาง มีปาม่วง ป่าขาม มีน้ำโคก...

เบื่องตีนนอน (ทิศเหนือ)

เบื่องหัวนอน (ทิศใต้)

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การรับสืบทอดภูมิปัญญาจากเขมร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การรับสืบทอดภูมิปัญญาด้านการชลประทานจากอารยธรรมเขมร
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

*ต้นแม่น้ำเสียมเรียบไหลอยู่ที่เขื่อนมกุเลน ซึ่งห่างไปทางทิศเหนือประมาณ ๒๖ กิโลเมตร

*จากนครวัด แม่น้ำเสียมเรียบจะไหลไปออกทะเลสาบเขมรทางทิศใต้ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

คำถามชวนคิด : จงหาสถานที่ที่อยู่ห่างจากโรงเรียนของนักเรียน ตามระยะทางที่กำหนด

๑ กม.		๓ กม.		๑๕ กม.	
๒ กม.		๖ กม.		๒๕ กม.	

ผังเมืองโบราณสุโขทัย

นักเรียนลองเปรียบเทียบดูว่าเมืองโบราณพระนคร กับเมืองโบราณสุโขทัยเหมือนหรือต่างกันตรงไหนบ้าง จากประเด็นที่กำหนดให้

	พระนคร	สุโขทัย
อาณาจักร		
ทำเล		
รูปทรงของเมือง		
อ่างเก็บน้ำ		

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒

พนมเบญจ พนมหมากจำลอง
จากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

คนในเมืองสุโขทัยนี้...มักทรงศีล มักโอยทาน (ให้ทาน) พ่อขุน
 รามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ... ลูกเจ้าลูกขุน ทั้งสิ้นทั้งหลาย
 ทั้งผู้ชายผู้หญิง ...มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อ
 พรรษาทุกคน เมื่อโอก (ออก) พรรษากرانกฐิน (ทอดกฐิน)
 เดือนหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐิน มีพนมเบญจ พนมหมาก
 มีพนมดอกไม้ มีหมอนนั่ง หมอนนอน บริพารกฐินโอยทานแล
 ปีแล้วญิบล้าน (ปีละสองล้าน)... ด้วยเสียงพาดเสียงพิณเสียง
 เลื่อน (เสียงเอื้อน) เสียงขับ ใครจักมักเล่น ใครจักมักหัว (เราะ)
 หัว (เราะ) ... เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตูหลวงเฑียรล้อมคน

เสียดกันเข้ามาดูท่านเผาเทียนท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก กลางเมืองสุโขทัยนี้
 มีพิหาร มีพระพุทธรูปทอง...มีพระพุทธรูปอันใหญ่.....มีเถร มีมหาเถร...สังฆราช...ทุก
 คนลูกแต่เมืองศรีธรรมราชมา

๑. ข้อความในจารึกบอกเล่ากิจกรรมอะไรของชาวสุโขทัยสมัยนั้น

.....

.....

๒. พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ในเมืองสุโขทัยมาจากไหน

.....

๓. มีคนกลุ่มใดบ้างที่ถูกกล่าวถึงในจารึกหลักที่ ๑

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ เขียนกลุ่มคนในสมัยสุโขทัยลงบนพีระมิดสังคมให้ถูกต้อง ตามลำดับ

๑. พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่

๒. ขุนนาง

๓. พ่อค้า

๔. ชาวนา

ตอน ก. : สำหรับเกมสุโขทัยที่ไม่รู้จัก

ระบุชื่อพระพุทธรูปสำคัญสมัยสุโขทัยและตำแหน่งที่ประดิษฐานลงในตารางที่กำหนด

รายชื่อพระพุทธรูปสำคัญสมัยสุโขทัย	ประดิษฐานอยู่ที่

เขียนวาดภาพพระศรีศากยมุนีเป็นลายเส้นเพื่อกะขนาด

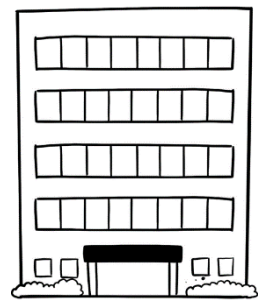
กำหนดให้อาคารเรียน ๓ ชั้นสูง ๑๕ เมตร และนักเรียนแต่ละคนสูงประมาณ ๑๔๐ ซม.

เด็ก ๆ

พระศรีศากยมุนีสูง ๘ เมตร (๔ วา)

ตึกเรียนสูง ๑๕ เมตร

รู้หรือไม่ พระพุทธรูปที่สร้างโดยรัฐต่าง ๆ ที่ร่วมสมัยกับสุโขทัยมีลักษณะไม่เหมือนกันเลย

พระพุทธรูปล้านนา

พระพุทธรูปสุโขทัย

พระพุทธรูปสุพรรณภูมิ

พระพุทธรูป

(บ้างเรียก “พระอุทอง”) ละโว้-อโยธยา

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑-๒ และตอบคำถาม ดังนี้

จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑-๒

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี...ปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่ง แขนงไว้นั้น
 ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มันจักกล่าวถึงเจ้า
 ถึงขุนบ่ไว้ ไปลั่นกระดิ่งอันท่านแขนงไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถามสวน
 ความแค้นด้วยชื่อ ไพรในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาเขมร) ด้านที่ ๑

๑๒๖๙ ศก ปีกุน พระบาทกมรเดงอัญญาไทยราช ...เสด็จนำพล...ทั้งหลายออกมาจาก
 เมืองศรีลังกาลัยมา ... เสด็จพระราชดำเนินเข้าเสวยราชย์...ในเมืองสุโขทัยนี้... นำมังกุฎ
 พระแสงขรรค์ชัยศรี และเศวตฉัตร มาอภิเษกแล้วถวายพระนามว่าพระบาทกมรเดงอัญญา
 ศรีสุริยพงศรามมหารธรรมราชาธิราช

จากข้อความในจารึก หากนักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียนเป็นชาวสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อมีปัญหาเดือดร้อนที่แก้ไขไม่ได้ นักเรียนต้องทำอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่ากษัตริย์สุโขทัยในจารึกแบบใดที่เข้าถึงและเข้าใจง่ายกว่ากัน

- ☐ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

นักเรียนคิดว่าผู้นำสุโขทัยคนใดที่มีอำนาจเด็ดขาดมากกว่ากัน

- ☐ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ระบบการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเรียกว่า

.....

.....

.....

.....

จะเกิดอะไรขึ้นหากเราให้อ่านามาก ๆ แก่คนไม่เก่งและไม่มีคุณธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กรุงเทพมหานคร

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง วิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนดและตอบคำถามให้ถูกต้อง

ตอน ก. : อ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอา
 จกอบ (ภาษีผ่านทาง) ในไพร่รู้ทาง (ถนน) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้า
 ข้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองคำ ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน (ขุนนาง) ...
 สอนดูแท้แลจึงแล่งความแก่เขาด้วยชื่อ (สืบสวนดูจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินคดีความอย่าง
 เป็นธรรม) บ่เข้าผู้ลักมักผู้ชอน (ไม่เข้าข้างคนผิด) ... คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่
 ช่วยเหลือเพื่อกู้ มันบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงิน บ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็น
 เมือง ได้เข้าศึก...หัวฟงหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี (จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

นโยบายเศรษฐกิจของรัฐสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจากจารึก

- รัฐสุโขทัยเก็บภาษีค่าผ่านทางหรือไม่ ?
- ไพร่สมัยสุโขทัยเลือกอาชีพอย่างไร ?
- ข้าราชการสมัยสุโขทัยตัดสินคดีความอย่างไร ?
- รัฐสุโขทัยทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือด้านการเงิน ?
- รัฐสุโขทัยจัดการเชลยศึกอย่างไร ?
- สินค้าที่ถูกกล่าวถึงในจารึก มีอะไรบ้าง ?

ภาพจำหลักที่ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์
พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภาพนี้
น่าจะจำลองจากข้อความในจารึกหลัก
ที่ ๑ ข้อความใด

.....
.....

ที่มาของภาพ : <https://th.wikipedia.org/wiki/พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหง>

ตอน ข : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย

ในรัชกาลพญาลิไท รัฐสุพรรณภูมิและรัฐ
ละโว้ รวมกันเป็นหนึ่ง สถาปนาอยุธยา
เป็นเมืองหลวงใหม่ และได้รุกรานสุโขทัย
หลายครั้งจนรัชกาลต่อ ๆ มา ต้องยอม
อ่อนน้อมต่อกษัตริย์อยุธยา
กษัตริย์อยุธยาได้ริเริ่มทำเตาเผาเครื่อง
กระเบื้องในสุโขทัยไปขายเมืองจีนเพราะว่า
ดินดีกว่าที่อื่น เรียกว่า เครื่องกระเบื้อง
สังคโลก

พาน

จาน

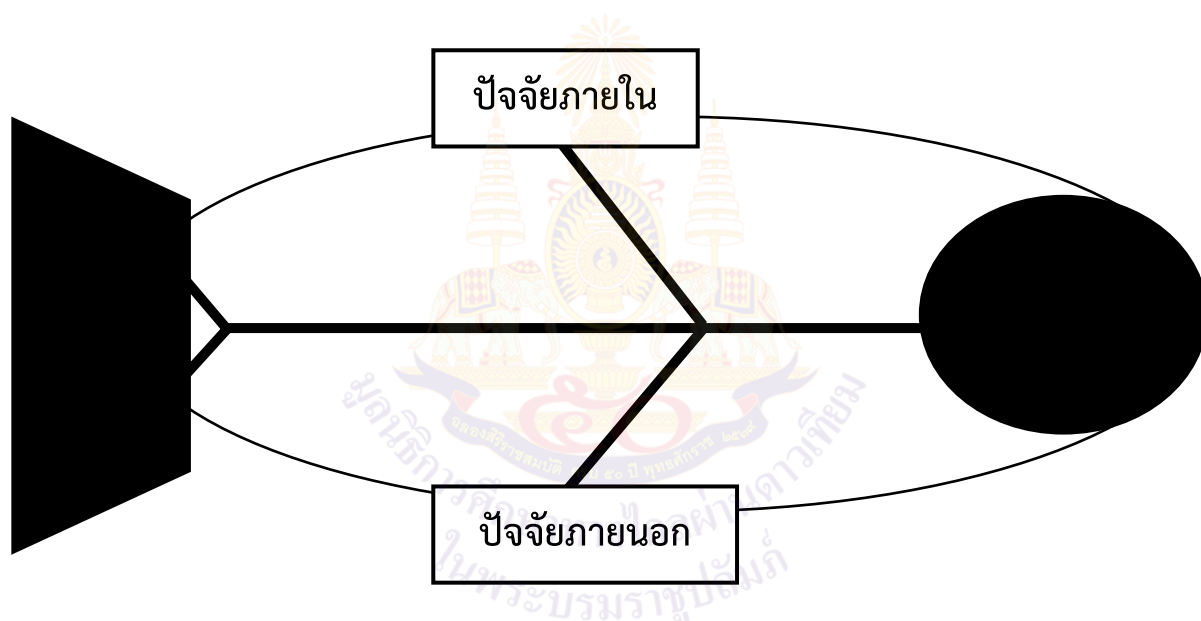
คนโท

โครงสร้างหน้าจั่วหลังคา

ท่อน้ำ

จงสรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย

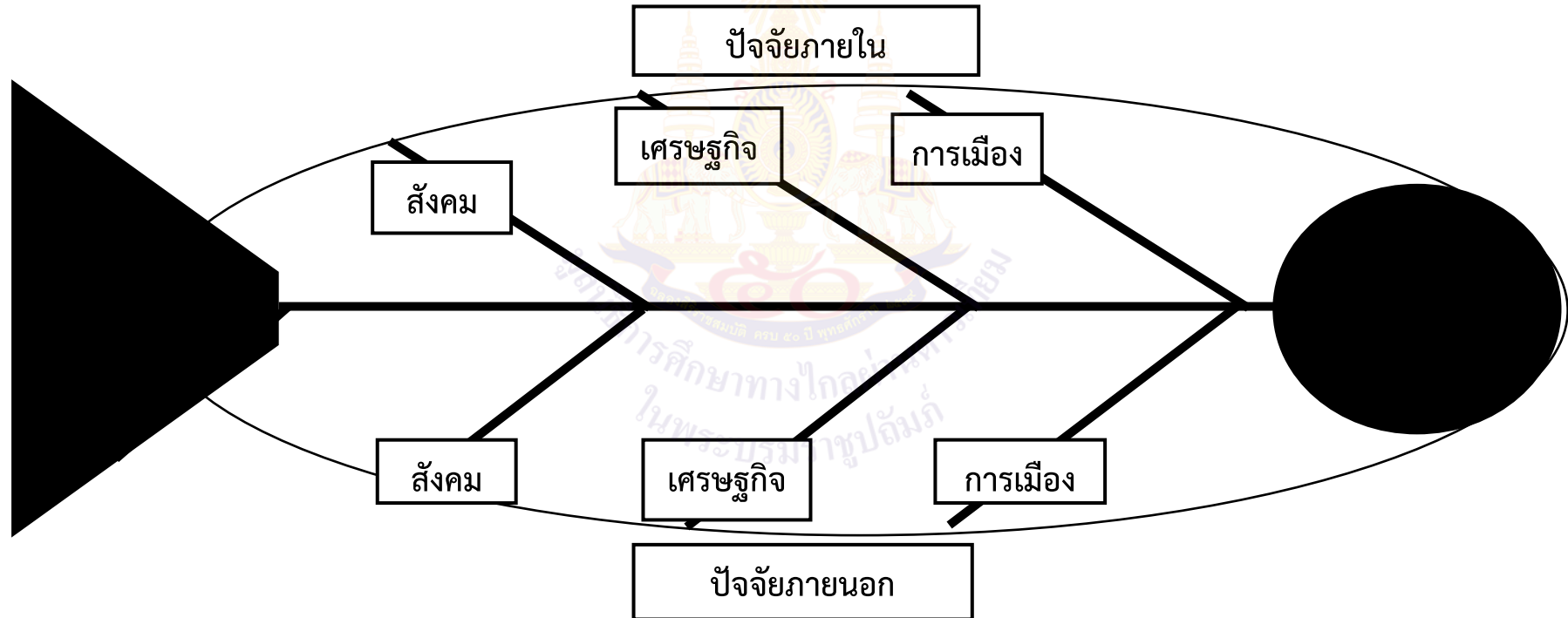
หลังรัชกาลพญาลิไท ด้วยแผนผังกังปลาอย่างง่าย ๆ

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เมื่อสุขุขทัยดับแสง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สรุปปัจจัยทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย ด้วยแผนผังก้างปลาอย่างง่าย ๆ

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ก่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย	☆☆☆☆☆
๒. ภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	☆☆☆☆☆
๓. การรับสืบทอดภูมิปัญญาด้านการชลประทาน	☆☆☆☆☆
๔. สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	☆☆☆☆☆
๕. ความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ก่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพิ่มเติม ☐ ค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักร
☐ ศึกษาสังคมและวัฒนธรรมอาณาจักรสุโขทัย ☐ ค้นคว้าสาเหตุการเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย

ชั้น ป. ๔ กลางภาค

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค

☐ ปลายภาค

☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทย
สมัยสุโขทัย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์มีพระราชกรณียกิจอะไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. ชาวสุโขทัยได้รับประโยชน์จากพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๓. เรา รู้จักเรื่องราวของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้จากหลักฐานประวัติศาสตร์ชิ้นใด

.....

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้เขียนผังความคิดแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาราชวงศ์พระร่วง

[illegible]

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพธำพำหน้ำสเฝำนดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพธำพำหน้ำสเฝำนดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหง
 ดังต่อไปนี้

“เมื่อชั่วพ่อกู กูบำเรอแก่พ่อกู กูบำเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู
 กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร่อยดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตีหนังวังช้างได้ กู
 เอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านท่เมือง ได้ช้างได้งว ได้บัวได้นาง ได้เงินได้ทอง กูเอามา
 เวนแก่พ่อกู พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพรำบำเรอแก่พี่กู ดังบำเรอแก่พ่อกู

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

กระทรวงศึกษาธิการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
วิทยาเขตวังน้อย

[illegible]

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ใครจะใคร่ค้าช้างค้า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ใครจะใคร่ค้าช้างค้า
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ แล้วจึงตอบ
 คำถามดังต่อไปนี้

เนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ
 (ภาษีผ่านทาง) ในไพร่รู้ทาง (ถนน) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า
 ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองคำ ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน (ขุนนาง) ... สวนดูแท้แล
 จึงแล่งความแก่เขาด้วยซื้อ (สืบสวนดูจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม)
 บ่เข้าผู้ลักมักผู้ช้อน (ไม่เข้าข้างคนผิด) ... คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเพื่อ
 กู้ มั่นบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงิน บ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้เข้าศึก
 ...หัวฟงหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี (จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

ที่มาของภาพ : https://www.baanjommyut.com/library_2/king_ramkhamhaeng_inscription/

เศรษฐกิจของรัฐสุโขทัย

สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจากจารึก

๑. ทำไมพ่อขุนรามคำแหงจึงไม่เก็บภาษีผ่านทาง

.....

.....

.....

๒. ระบบเศรษฐกิจที่กล่าวถึงในจารึก คือ “ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้า
ทองค้า” ในปัจจุบันเรียกว่าอะไร

.....

.....

.....

๓. พ่อขุนรามคำแหงทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

.....

.....

๔. จารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กล่าวถึงสินค้าในสุโขทัย อะไรบ้าง

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion)	C - (Connect)	A - (Applied)
พอขุนรามคำแหง ท่านมีความสามารถอะไรบ้าง	หากนักเรียนย่นเวลากลับไป นักเรียนจะมีโอกาสรำรวยหรือไม่	เราจะเอาแบบอย่างท่านในบทบาททางเศรษฐกิจได้อย่างไรบ้าง ?
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธา (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา สด๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขพุ่งผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตุ๊กตาเสียกบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช

[illegible]

[illegible]

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง
(พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จงสืบค้นว่าประเทศใดต่อไปนี้ ที่ไม่มีอักษรประจำชาติเป็นของตนเอง โดยใส่เครื่องหมายถูกหรือกากบาท ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

มี	ไม่มี	ประเทศ	มี	ไม่มี	ประเทศ
☐	☐	จีน	☐	☐	เกาหลี
☐	☐	รัสเซีย	☐	☐	ไทย
☐	☐	ญี่ปุ่น	☐	☐	กัมพูชา
☐	☐	อังกฤษ	☐	☐	อินเดีย

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ จงอ่านเรื่องย่อของ อารามทุสกะดก

- ชาวสวนจะไปเที่ยว จึงฝากสวนไว้ให้ฝูงลิงช่วยรดน้ำต้นไม้
- ลิงอยากประหยัสน้ำ จึงถอนต้นไม้ออกมาดูว่ารากสั้นหรือยาว
- ถ้าวัดต้นไม้มีรากยาว ก็รดน้ำมาก
- ถ้าวัดต้นไม้มีรากสั้น ก็รดน้ำน้อย

The page features a series of horizontal dotted lines for writing. At the bottom center, there is a faint, stylized illustration of a temple with a central dome and two side towers, set against a light blue background.

การศึกษาดังกล่าวได้ดำเนินการขึ้นในพระบรมราชูปถัมภ์

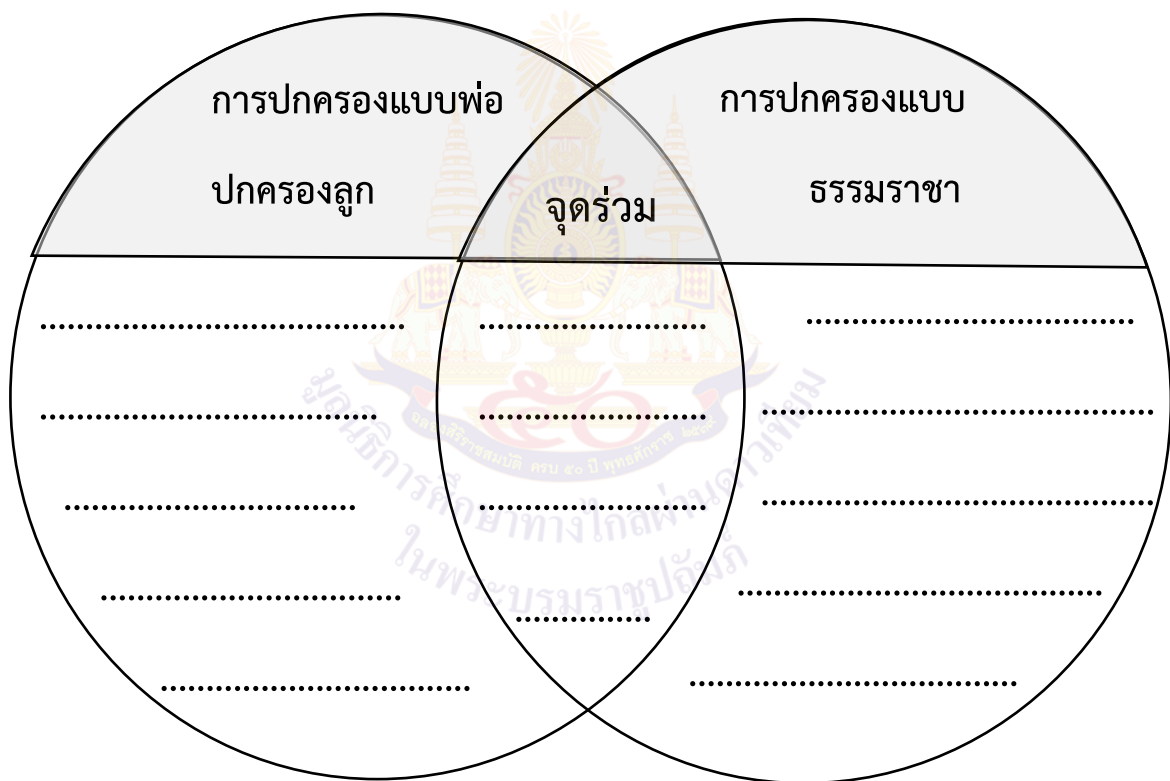
คำชี้แจง ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion)	C - (Connect)	A - (Applied)
อะไรคือประโยชน์ของการมีตัวอักษรใช้ ?	นักเรียนรู้จักและสามารถใช้งานตัวอักษรได้กี่ชนิด	นักเรียนรู้สึกทว่าวิชาภาษาไทยไม่จำเป็นจึงไม่เรียนวิชาภาษาไทยความรู้สึกเช่นนี้ดีหรือไม่เพราะอะไร
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการปกครองแบบพ่อปกครองลูก และการปกครองแบบธรรมราชา โดยใช้แผนภาพความคิด แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion)	C - (Connect)	A - (Applied)
ทำไมคนสุขุขทัยชอบทำบุญ มากถึงขนาดนั้น	นักเรียนหรือครอบครัวเคย ทำบุญหรือไม่ ? ยกตัวอย่างมา ๑ กิจกรรม	สมัยนี้แล้ว เราจะทำบุญ กันอย่างไรดี
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธบารมีแผ่ไพศาล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธบารมีแผ่ไพศาล
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ศิลปกรรมสมัยสุโขทัยและบันทึกลงในตารางที่กำหนด

ชื่อ

ลักษณะเด่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ

ลักษณะเด่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

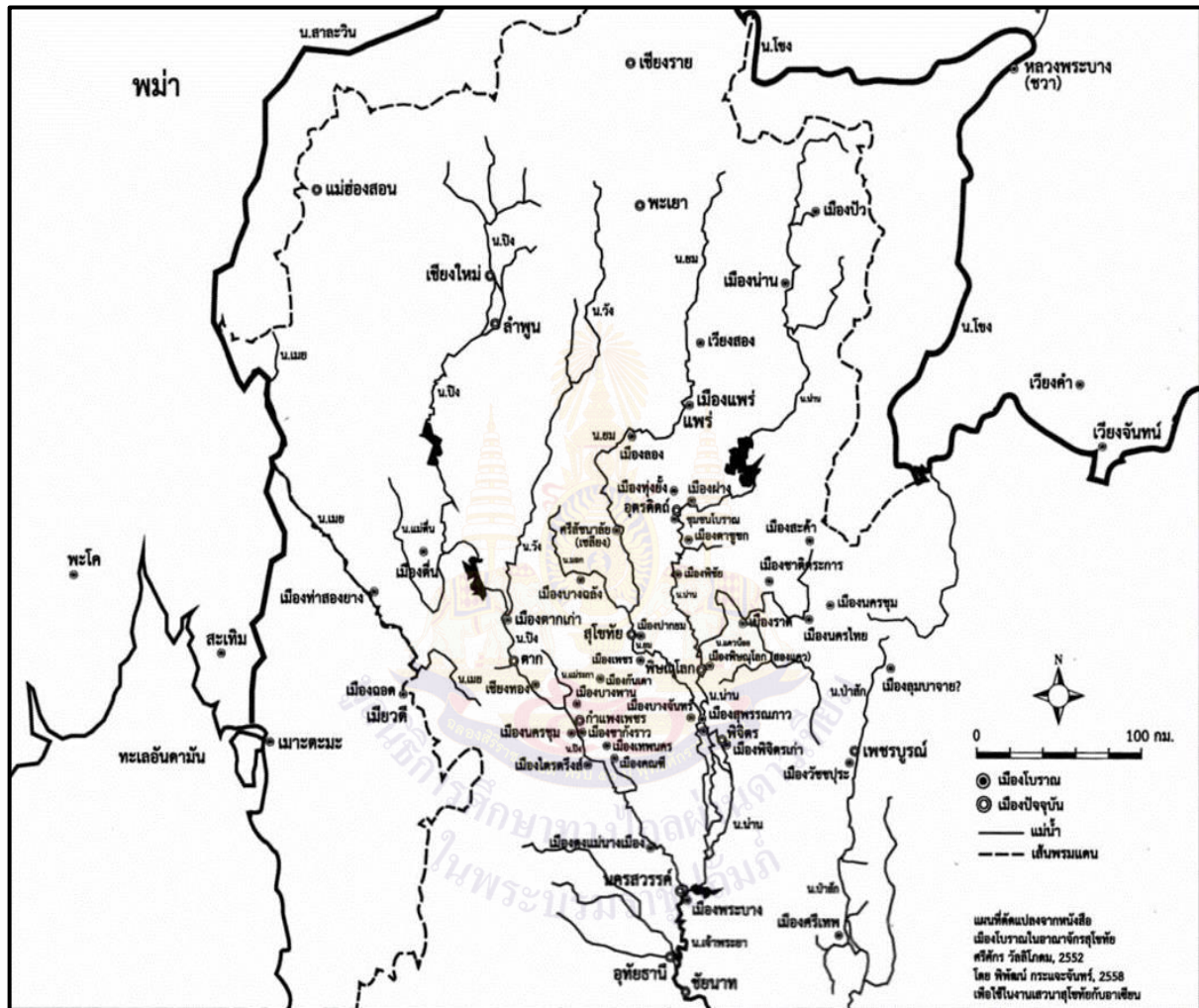
[illegible]

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ แล้วจึงเขียนแรเงาอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัย

ปี ๑๒๐๕ ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใคร่ใจในใจ แลใส่ลายสือไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้ขึ้นใส่ไว้ พ่อขุนพระรามคำแหงนั้นหาเป็นท้าวพระยาแก่ไทยทั้งหลาย หาเป็นครูอาจารย์สั่งสอนไทยทั้งหลายให้รู้บุญรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีในเมืองไทยด้วยรู้... ด้วยกลัวด้วยหาญ ...หาคนจักเสมอมิได้ อาจปราบฝูงข้าเล็ก (ข้าศึก) มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบื้องตะวันออกจรดสรลง สองแคว ลุมบาจายสคา ท้าฝั่งของ (โขง) ถึงเวียงจันทน์ เวียงคำเป็นที่แล้ว เบื้องหัวนอน (ทิศใต้) รอดคนที่ พระบาง แพรก สุพรรณภูมิ มีราชบุรี เพชรบุรี ศรีธรรมราช ฝั่งทะเลสมุทเป็นที่แล้ว เบื้องตะวันตกจรดเมืองฉอด...หงสาวดี สมุทมหาเป็นแดน เบื้องตีนนอน (ทิศเหนือ) รอดเมืองแพร่ เมืองม่าน...เมืองพลัว ฝั่งของ (โขง) เมืองขวาเป็นที่แล้ว

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) มีอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัย กับสุโขทัยหรือไม่	C - (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีร่องรอย โบราณวัตถุหรือโบราณสถาน สมัยสุโขทัยบ้างหรือไม่
.....	
A - (Applied) เราจะรู้อาณาเขตของสุโขทัยที่แท้จริงได้อย่างไร ?	
.....	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และกฎหมายไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำชื่อรัฐที่กำหนดให้ไปใส่ลงในตารางให้ถูกต้อง ตามที่มีหลักฐานว่ารัฐเหล่านั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับสุโขทัย

น่าน	ล้านนา	อยุธยา	หงสาวดี
จีน	เขมร	หลวงพระบาง	ชวา (อินโดนีเซีย)
นครศรีธรรมราช	เวียดนาม	ศรีโคตรบูรณ	มองโกล

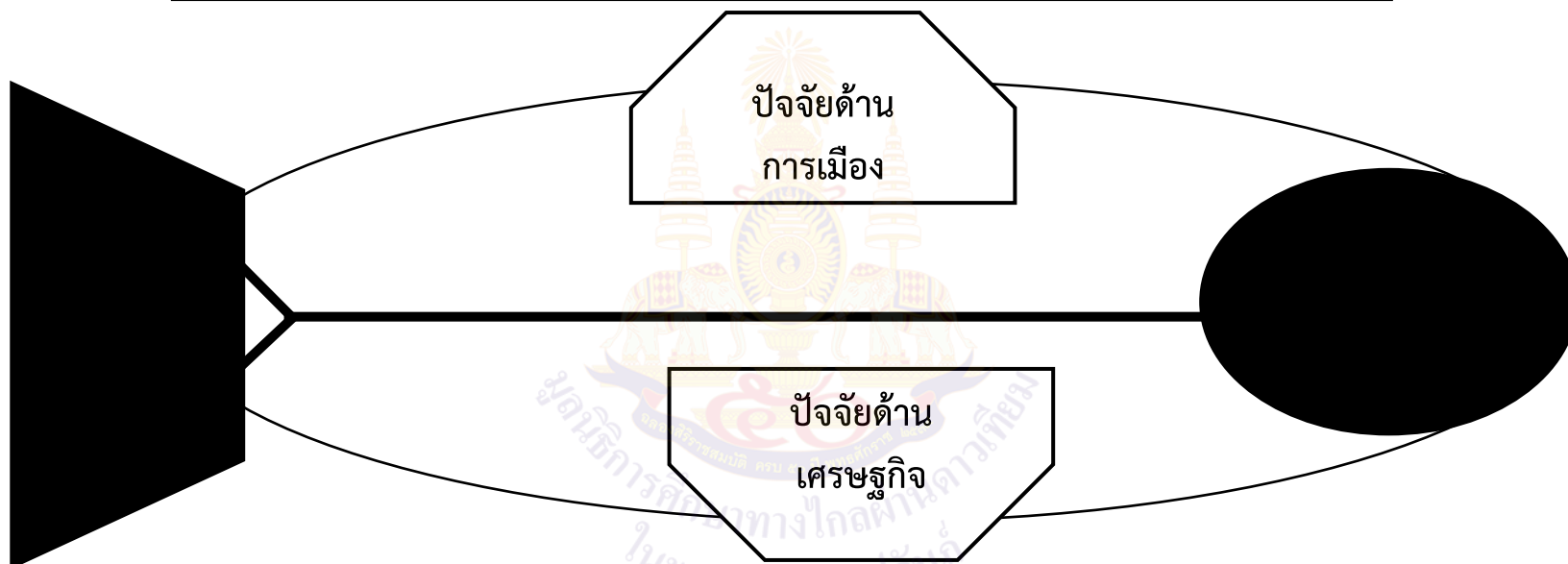
สัมพันธ์กันโดยตรง		
เป็นศัตรู	เป็นมิตร	เป็นพันธมิตร
ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าสัมพันธ์กันอย่างไร		

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion)	C - (Connect)	A - (Applied)
ทำไมอาณาจักรถึงต้องมี “เพื่อน”	นักเรียนคิดว่าตอนนี้ ความสัมพันธ์ของตนเอง กับเพื่อน ๆ เป็นอย่างไร	นักเรียนจะพัฒนา ความสัมพันธ์กับเพื่อนให้ ดีขึ้นได้อย่างไร
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เราจะป้องกันประเทศไทยไม่ให้เผชิญกับความเสื่อมได้อย่างไร

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เครื่องสังคโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เครื่องสังคโลก
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

(๑)

(๒)

ภาพที่ (๑) คืออะไร

.....

.....

ภาพที่ (๒) คืออะไร

.....

.....

เราสามารถพบภาพที่ (๒) ได้ที่ไหนบ้าง

.....

.....

.....

ทำไมจึงพบรูปที่ (๑) ในญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

.....

.....

.....

เครื่องสังคโลกมีความสำคัญอย่างไรต่อสุโขทัย

.....

.....

.....

.....

[illegible]

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวกรุงสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวกรุงสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้วาดภาพสถานที่สำคัญของสุโขทัย ๑ สถานที่ พร้อมตอบคำถาม
ดังต่อไปนี้

สถานที่นี้คือ

๑. ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สถานที่แห่งนี้ถือเป็นหลักฐานประเภทใด

☐ หลักฐานชั้นต้น

☐ หลักฐานชั้นรอง

๒. บอกความสำคัญของสถานที่นี้

.....

.....

.....

.....

[illegible]

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชั้น ป.๔ ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ก่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. กำเนิดราชวงศ์พระร่วง	☆☆☆☆☆
๒. ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง	☆☆☆☆☆
๓. เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง	☆☆☆☆☆
๔. การขยายอำนาจของสุโขทัย	☆☆☆☆☆
๕. ท่องเที่ยวกรุงสุโขทัย	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ก่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพิ่มเติม ☐ สืบค้นพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง
☐ ศึกษาสังคมและวัฒนธรรมอาณาจักรสุโขทัย ☐ ค้นคว้าการขยายอำนาจของสุโขทัย

ชั้น ป.๔ ปลายภาค

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เติมพระเกียรติ
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

